

Mateřská škola Studánka, příspěvková organizace

U Školy 194, 471 25 Jablonné v Podještědí
Pracoviště: Liberecká 76, 471 25 Jablonné v Podještědí

CELOROČNÍ PLÁN LOGOPEDICKÉ PREVENCE

Součást školního vzdělávacího programu MŠ Studánka

Platnost dokumentu: od 1. září 2026 do 31. srpna 2027

I. ÚVODNÍ ČÁST

1. Legislativní rámec

Logopedická prevence je v MŠ Studánka realizována v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., školským zákonem, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů, Metodickým doporučením MŠMT č. j. 14 712/2009-61 k zabezpečení logopedické péče ve školství a revidovaným Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, podle něhož škola vzdělává od 1. září 2026. Dokument vychází z principů individualizace, inkluzivního přístupu a systematického rozvoje komunikačních dovedností.

2. Smysl a význam logopedické prevence v MŠ

Systematická logopedická prevence kultivuje řeč, porozumění, výslovnost a plynulost projevu. V předškolním věku podporuje přirozené komunikační chování dítěte, rozvoj slovní zásoby a jazykového citu, posiluje fonemický sluch a vytváří správné návyky dýchání a artikulace.

3. Základní principy

- Respekt k individuálnímu tempu a věkovým možnostem dítěte.
- Krátké, pravidelné a hravé formy práce; pozitivní motivace a pochvala.
- Jazykově bohaté prostředí a poskytování správného řečového vzoru v běžném režimu dne.
- Propojení logopedických činností s hrou, pohybem, hudbou a výtvarnými aktivitami.
- Úzká spolupráce s rodinou – návaznost domácí podpory rozvoje řeči a obousměrná komunikace.

II. CÍLE A ZÁSADY LOGOPEDICKÉ PREVENCE

1. Hlavní cíle

- Rozvíjet komunikační kompetence dětí přirozenou formou hry a řízených činností.
- Rozšiřovat slovní zásobu a podporovat porozumění řeči, správnou větnou stavbu a plynulost řeči.

- Posilovat dechovou koordinaci, artikulaci a motoriku mluvidel.
- Rozvíjet fonemický sluch, rytmus a melodii řeči (prozódii).
- Včas zachytit projevy možných obtíží ve vývoji řeči a zajistit spolupráci se zákonnými zástupci a odbornými pracovišti.

2. Zásady diferenciacce dle věku

2–3 roky: napodobování zvuků, porozumění jednoduchým instrukcím, rozvoj jednoslovných a dvouslovných vět.

3–4 roky: rozvoj aktivní slovní zásoby, rytmičtve slov, dechová a artikulaciční cvičení v krátkých blocích.

4–5 let: práce s první/poslední hláskou, dělení slov na slabiky, tvoření souvětí dle obrázků.

5–6 let: sluchová analýza a syntéza, rýmy, rozvoj správné výslovnosti a předčtenářských a předpisatelských dovedností.

III. ORGANIZACE LOGOPEDICKÉ PREVENCE V MŠ STUDÁNKA

1. Personální zajištění

- MŠ Studánka U Školy – logopedičtí asistenti: Bc. Veronika Jirásková, Blanka Marčeková.
- MŠ Studánka Liberecká – logopedický asistent: Bc. Veronika Jirásková.
- Ve všech třídách je logopedická prevence zařazována každodenně a je vedena třídními učitelkami, které mohou jednotlivé postupy a činnosti konzultovat s logopedickou asistentkou příslušného pracoviště mateřské školy.

2. Systém a četnost činností

- Denní krátké logopedické chvílky (3–10 min) v rámci ranního kruhu nebo jiné řízené činnosti.
- Průběžné zařazování jazykových a sluchových her v režimu dne.
- Cílené individuální činnosti dle potřeby a doporučení poradenského zařízení.

3. Evidence a hodnocení

- Třídní přehled vývoje řeči a pozorování dětí (záznamové archy).
- Individuální záznamy u dětí s potřebou podpory (doporučení školského poradenského zařízení, případně plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán). Záznamy jsou vedeny pouze v nezbytném rozsahu a chráněny před neoprávněným přístupem.
- Pravidelné vyhodnocení na pedagogické radě a úprava plánu dle zjištění.

IV. MŠ STUDÁNKA U ŠKOLY (věkově homogenní třídy)

1. Charakteristika tříd a logopedická prevence

Čtyři třídy: Hvězdičky (4–5 let) – Petronila Zetová; Kvítka (speciální třída) – Blanka Marčková; Kapičky (2–4 roky) – Blanka Marčková; Bublínky (5–7 let) – Karolína Bruncová.

2. Metody a formy práce

- Dechová cvičení (foukání do vody, brček, peříček; prodloužený výdech).
- Artikulační gymnastika se zrcadlem (jazyk, rty, čelisti).
- Rytmizace a rýmy (říkadla, písňe, rytmická říkadla s pohybem).
- Sluchové hry (rozpoznávání zvuků, první/poslední hláska, dělení na slabiky).
- Lexikální hry (protiklady, nadřazenost–podřazenost, popis obrázků).
- Tvoření vět a krátké vyprávění podle obrázků/sekvencí.

3. Roční plán – MŠ U Školy

Měsíc	Zaměření	Cíle	Příklady činností
Září	Dech a sluchové vnímání	Koordinace dýchání, prodloužený výdech, reakce na zvuky.	Foukání do vody/bublinek; poslechové hry „Kdo co slyšel?“
Říjen	Motorika mluvidel	Posílení jazyka a rtů, přesná artikulace.	Zrcadlová gymnastika; „jazyček malíř“, „koblížek“
Listopad	Fonematický sluch	Rozlišování hlásek, první/poslední hláska.	Logopedické pexeso; lovení hlásek v obrázcích
Prosinec	Rytmus a rým	Rytmizace slov, rýmy, prozódie.	Tleskání slabik; rytmická říkadla
Leden	Slovní zásoba	Rozšiřování a aktivace slovní zásoby.	Popisy a třídění obrázků; protiklady
Únor	Věta a souvětí	Tvoření vět dle obrázků; plynulost projevu.	Obrázkové sekvence; „Co dělám já?“
Březen	Gramatická správnost	Tvary slov, shoda podmět–přísudek.	Doplňování slov; hry „kdo–co dělá“
Duben	Výslovnost	Podpora správné výslovnosti; upevňování	Artikulační hry; řízené opakování

		konkrétních hlásek pouze podle pokynů logopeda.	
Květen	Analýza a syntéza	Příprava na čtení – slabiky/hlásky.	Skládání slabik; hledání hlásek ve slovech
Červen	Hodnocení pokroku	Sebereflexe, shrnutí roku.	„Jak mluvím já“; rozhovory s dětmi

4. Individuální logopedická prevence – předškolní děti

- Realizace: Blanka Marčková (pedagogická pracovnice s odbornou způsobilostí logopedického asistenta).
- Organizace: v době odpočinku (klidový režim) v klidném prostředí třídy.
- Délka a četnost: krátké, pravidelné bloky (cca 10–15 minut podle potřeb dítěte).
- Obsah: podpora správných dechových, hlasových a artikulačních návyků, motoriky mluvidel, fonemického sluchu, slovní zásoby a plynulosti řeči; upevňování konkrétních hlásek pouze podle pokynů logopeda.
- Dokumentace: záznam do individuálního komunikačního notýsku – prováděné preventivní činnosti, doporučená domácí podpora, datum a podpis.
- Spolupráce s rodinou: dítě si notýsek odnáší domů k procvičování a následně vrací do MŠ; kontinuita je zajištěna.

V. MŠ STUDÁNKA LIBERECKÁ (věkově heterogenní třídy)

1. Charakteristika tříd a logopedická prevence

Tři věkově smíšené třídy. Motýlci – Bc. Petra Frömmelová; Žabky – Pavlína Majorová; Sluníčka – Kateřina Holmanová.

2. Metody a formy práce

- Krátké logopedické chvílky (5–7 minut) začleněné do denních rituálů.
- Diferenciace úkolů: mladší děti – napodobování, slovní hry; starší – analýza/slabiky/hlásky, krátké vyprávění.
- Zapojení vrstevnické nápodoby – starší děti jako řečový model mladším.
- Dechová a artikulační cvičení, rytmičtější hry, hádanky, říkadla.

3. Roční plán – MŠ Liberecká

Měsíc	Zaměření	Cíle	Příklady činností
Září	Zvuky a rytmus	Rozlišování zvuků prostředí, rytmus řeči.	Poslechové hry; napodobování zvuků; rytmicizace slov
Říjen	Mluvidla	Posílení jazyka a rtů; přesnější artikulace.	Zrcadlo; „had leze z díry“, „jazýček ven–dovnitř“
Listopad	Slova a významy	Rozvoj slovní zásoby a porozumění.	Slovní pexeso; třídění obrázků; co nepatří?
Prosinec	Rýmy a říkadla	Spojení řeči s rytmem a melodií.	Rytmická říkadla; tleskání slabik
Leden	Otázky a odpovědi	Rozvoj dialogu, větné stavby.	„Kdo? Co? Kde? Proč?“; rozhovory v kruhu
Únor	Výslovnost	Podpora správné výslovnosti; upevňování konkrétních hlásek pouze podle pokynů logopeda.	Artikulační kartičky; řízené opakování
Březen	Věty a příběh	Tvoření vět a krátkých příběhů.	Řazení sekvencí; „Co dělají děti?“
Duben	Sluchová analýza	Hledání hlásek, dělení na slabiky.	„Lovíme hlásky“; tleskáme slabiky
Květen	Jazykové hry	Jazykový cit, paměť, pozornost.	Hledání rýmů; „Řekni to jinak“
Červen	Hodnocení	Reflexe a pojmenování pokroku.	„Co už umím?“; řečový deníček

4. Individuální logopedická prevence – předškolní děti

- Realizace: Pavlína Majorová, Kateřina Holmanová a Bc. Petra Frömmelová, vždy v rozsahu dosažené odborné způsobilosti a případně podle pokynů logopeda. Konzultace s asistentem logopeda – Bc. Veronika Jirásková
- Organizace: v době odpočinku, individuální práce v klidovém režimu.
- Délka a četnost: krátké pravidelné bloky 10–15 minut, dle potřeb dítěte.

- Obsah: podpora správných dechových, hlasových a artikulačních návyků, motoriky mluvidel, fonemického sluchu, slovní zásoby a plynulosti řeči; upevňování konkrétních hlásek pouze podle pokynů logopeda.
- Dokumentace: záznam do individuálního komunikačního notýsku – prováděné preventivní činnosti, doporučená domácí podpora, datum a podpis.
- Spolupráce s rodinou: notýsek putuje domů a zpět; rodiče mají jasné pokyny pro procvičování.

VI. SPOLUPRÁCE S RODIČI A ODBORNÍKY

- Pravidelné konzultace se zákonnými zástupci; sdílení pokroku a doporučení pro domácí podporu rozvoje řeči.
- Při projevech možných obtíží doporučení odborného posouzení ve školském poradenském zařízení (PPP/SPC), případně u klinického logopeda, a následné respektování vydaných doporučení.
- Logopedický koutek – dostupné materiály a inspirace pro rodiče.

VII. EVALUACE A AKTUALIZACE DOKUMENTU

- Průběžné pozorování a zápisy učitelek a logopedických asistentek; analýza na třídních poradách.
- Závěrečné roční vyhodnocení v pedagogické radě – návrhy na úpravy plánu.
- Aktualizace dokumentu se provádí podle výsledků evaluace, nejpozději před zahájením následujícího školního roku.

VIII. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ A PODPISOVÁ ČÁST

Tento dokument je nedílnou součástí ŠVP Mateřské školy Studánka, příspěvkové organizace.

V Jablonném v Podještědí dne: 28.08.2026

Bc. Veronika Jirásková, ředitelka školy

Příloha: Náměty pro podporu výslovnosti a komunikačních dovedností

KOLEKTIVNÍ CVIČENÍ K PODPOŘE ŘEČI

PŘÍLOHA K ROČNÍMU PLÁNU LOGOPEDICKÉ PREVENCE

MŠ STUDÁNKA

VYSVĚTLENÍ K PREVENTIVNÍM CVIČENÍM

Cvičení zařazujeme denně v krátkých, hravých blocích. Dechová cvičení, motoriku mluvidel a artikulační hry volíme s ohledem na věk a individuální možnosti dětí. Jednotlivé náměty používáme přibližně jeden týden; nejde o diagnostiku ani nápravu vadné výslovnosti. Upevňování konkrétních hlásek probíhá pouze podle pokynů logopeda a v rozsahu odborné způsobilosti pedagogického pracovníka.

Děti provází postava dle ŠVP

MŠ STUDÁNKA U ŠKOLY – Studánková víla
MŠ STUDÁNKA LIBERECKÁ – Skřítek Javorníček

Zkratky:

1. Námět – motivaci si učitelky zvolí samy, včetně motivační improvizované hříčky
2. DC – dechová cvičení

3. GM – gymnastika mluvidel – cviky provádíme 5–6×

4. AC – artikulační cvičení – využíváme zvukomalebná slova s obrázky (Jazyk a řeč).

5. Slova, věty, diferenciacie – náměty určené k procvičování a rytimizaci.

Nezařazujeme k procvičování hlásky na vyšším stupni vývojové řady, pokud dítě bezpečně nezvládá hlásky vývojově předcházející.

6. RC – rytmická cvičení – jednoduchá říkadla, která se snažíme provádět s pohybem

7. SC – smyslová cvičení – cvičení na rozvoj všech smyslů

8. Hra – většinou jazykově zaměřená

Grafomotorika – nejprve zkoušíme daný cvik v prostoru (např. chůze podle nákresu na koberci nebo kreslíme rukama a nohama v prostoru...), potom fixem, křídou apod. na magnetickou tabuli – velké tvary, dále ve stoje u stolečku nebo na velký formát na zemi a nakonec na pracovní list.

Podívejte se, děti, někdo nám tu usnul.

(*Pomůcky: loutka, rolnička*)

DC – „Studánková víla/skřítek Javorníček (nebo jiná loutka) spí“ –
zkusíme to taky: pomalý N a V (na zemi, dýcháme do bříška)

- po probuzení „vzdychá“ ááááách, jééééé

GM – potom „zívá“ – velká a malá ústa

- „diví se“ – otevírá pusku jako velká ryba
- až „spolkl(a) mouchu“ – hrotem jazyka děláme střídavě boule ve tvářích
- „vyplivuje mouchu“ – jazyk mezi sevřené rty a rychle schovat do pusy
- „šklebí se“ ÉÉÉÉ, ÉÉÉÉÉÉÉ – široká ústa

AC – pan doktor pusku zkontroluje: „Udělej ÁÁ, ÉÉ a ještě jednou...“ a teď hádejte, co dělá (uč.
bezhlasně artikuluje, děti hádají a říkají Á nebo É).

Slova: máma, táta, bába, Áda, Dáda, papá, nepapá, Ema, Eva, Eda, máme, nemáme, vedeme, mete,
meteme, ven, anténa, auto, já, já, papá

Diferenciace: Eva – Ava, Eda- Áda, táta- teta, vada-vede

Hra „Hádavá“ (zápory) – loutka x děti nebo chlapci x děvčata se hádají a vytleskávají: dáme x nedáme,
máme x nemáme, papá x nepapá, meteme x nemeteme, jede x nejede...

RC – Ene, bene, Emene,
kdo tu babu dostane?

Ten to není, ten to je,

Ten už s námi nehraje.

Auto jede, sláva, sláva!
Táta mává, máma mává,

bába mává, Pepa mává,

jen ta Ema nemává.

(*možno hrát jako Na
peška*)

(*ukazujeme na prstech nebo říkadlo vyjádříme pohybem*)

Já mám mámu,

Aha – máma,

Jede, jede Ema

já mám bábu.

Aha – bába,

ani auto nemá.

Hájá máma,

aha – Pepa,

Autem jede teta,

bába a já.

Aha – Ema.

A nejede Běta.

SC – „Kde je loutka?“ – loutka má rolničku (zvoneček), 1 dítě jde za dveře a po příchodu podle
cinkání hledá, kdo z dětí má za zády loutku.

Grafomotorika – volné čmáraní – „Děti se honí – hrají na babu“

Se Studánkovou vílou/skřítkem Javorníčkem a její kamarádkou myškou.

(Pomůcky: různé předměty, obrázky)

DC – „myška snědla velké jablíčko“ – prodloužený N, kontrola rukou na břiše (jablíčko je v bříšku)

- „Studánková víla/skřítek Javorníček se jí diví“ – prodloužený V – ÓÓÓÓÓ

GM – střídáme usmívání a divení: Í – Ó, Í – Ó (přehnaná artikulace)

- děláme „myší čumáček“ – špulení rtů, napětí
- myšce „jablíčko chutnalo“ – olizuje si dolní a horní ret, tam a zpět
- jazýček je myška, naše pusa myší díra (bude stále otevřená): „myška vykoukne z díry“ a rychle se schová, vykoukne, rozhlédne se a schová se.

AC – „myška se směje“: iiiiii, hihihihhi, chichichichi, ichichichichich

- „oslíček jí odpovídá“: íá, íá, íá, íá – výrazná artikulace
- druhá „myška se všemu diví“: óóóóó, ojojjojjoj
- „Studánková víla/skřítek Javorníček myšce hubuje“: nononono, nono nono

Slova: Iva, Ivan, Ivana, pije, myje, mami, mámy, maminky, míchá, mimi

- mámo, táto, bábo, Ádo, Ájo, Oto, Emo, Ivo, jovo, jojo, potom, potok, hop, kop, kope, mimo, mimino, domino, Fík, no jo, oko, okno, ano, bota

Diferenciace: Iva-Eva, pípá-Pepa, mami-mimi

RC - Iva hopsá, hop, hop, hop, Oči, oči, očka,

Ota kope kop, kop, kop.

myšku (Otu) honí kočka.

Ty, Ivo, nehopej

(měníme podle jmen dětí, děti

A ty Oto, nekopej!

si předávají myšku, která mění (s pohybem) jméno podle nich)

Kdo to, Oto, kdo to je?

Kdo to nedá pokoje?

Je to holka (Anča, Váša) okatá(ý)

K tomu také nohatá(ý)

Ota nové boty má,

Tondovi ty boty dá.

Oto, Oto, dej mu je!

Tonda boty obuje.

Hra „Kdo tě volá?“ (5. pád) Chodíme po kruhu v rytmu říkanky, jedno dítě sedí uprostřed kruhu se zavřenýma očima a hádá volajícího. V kruhu jsme se zatočili, ještě k tomu poskočili, Teď Alenko, pozor dej, kdo tě volá poslouvej.

Dítě: „Alenko, kdo tě volá?“

SC - „Hádej, co všechno měla myška v myší díře“ – po hmatu poznávat různé předměty.

Grafomotorika – „Myška běhá po poli“ – volné čmárání s vyhýbáním

„Myška vaří kaši“ – krouživý pohyb „v hrnci“.

Autíčko Studánkové víly/skřítky Javorníčka

(Pomůcky: autíčko)

DC – „auto houká“ – dlouhý N a

V – húúúú, úúúúú

- „auto má i sirénu“ – úúúúúúúúúúúú (hlasem z nízké do vysoké polohy)

GM – „Studánková víla/skřítek Javorníček jede na výlet autem a posílá dětem pusinky“ – našpulíme pusu a posíláme pusinky Evičce, Otíkovi...

- „startujeme auto“ – rozkmitáme rty
- „točíme volantem“ – krouživý pohyb jazykem na jednu i druhou stranu
- „pouštíme blinkry“ – koutky zavřených úst ukazujeme směr zatáčení

AC – cestou potkáme parník, který houká: ÚÚÚÚÚÚÚÚÚÚ

- auto mu troubí na pozdrav: TÚÚÚÚÚÚÚÚ, TU TU TÚÚÚÚ... (rytmy)
- jedeme kolem ZOO, lev se zlobí ÚÁ, ÚÁ – výrazná artikulace
- medvídko bolí zub a naříká: ÁÚ, ÁÚ, ÁÚ
- cestou domů potkáme kluka, kterému uletěly balónky: ÓÚ
- večer přijedeme domů a chce se nám spát – zíváme: ÚÁÁ, ÚÁÁ

Slova: bububu, umí, budu, mámu, Emu, buchtu, umyje, Pepíku, jdu, domů, fúú, kávu, vatu, metou, ouvej, ouha, bouda, mouka, kouká, vedou, moucha, koupí, fouká, houká, pumpa, pumpuje, kupuje

Věty: Půjdu domů. Bába dělá bububu. Máma umí buchtu. Koupíme mouku. Diferenciace: mouka-moucha, houká-kouká, umí-Ema

RC- Hou, hou, hou

auta tu jedou.

Jedou, jedou, houkají,

Děti jdou a koukají.

Moje teta pumpuje

a u pumpy hubuje.

Pumpuje a pumpuje,

Pepu tam i umyje.

Hra „Rozpočítadlo“ Počítáme jedna, dvě, hádej, kdo teď vyhraje?

Ten, kdo mi to řekne v krátku, co má auto (Iva..)na začátku. (vymýšlíme slova se samohláskami na začátku)

SC – „Kde je auto?“ – děti hledají schované autíčko, pojmenovávají umístění.

Grafomotorika – „Jezdíme autem podle pokynů“ – v prostoru třídy a potom na papíře

- „Auto jede domů“ – rovné vodorovné čáry

Studánková víla/skřítek Javorníček našla poklady – podívejte se, co všechno tady je.

(Pomůcky: peříčka, fajfka, voňavé předměty, tabule a fixy)

DC – „peříčko“ – foukáme do peříčka – hluboký N, pomalý V

- „balónek“ – nafukujeme tváře, ruku před ústa a prudkým výdechovým proudem rozrazíme - P

GM – „dědovu fajfku“ – lehce bafáme fajfku bez nafukování tváří

- „panenku“ – panenka mrká jedním, druhým a oběma očima, usmívá se (koutky nahoru), je smutná (koutky dolů)
- „bonbónek“ – ústa zavřená, jazykem děláme kroužky v jedné a druhé tváři
- „mlaskáme“ – bonbon byl moc dobrý

AC - Ptáček hledá svoje peříčko: PÍP, PÍP (smutně) PÍPÍPÍ vesele, když ho najde)

- panenka mává : PÁPÁ PÁPÁ PÁPÁPÁ
- děda, co ztratil fajfku volá na slepičky: PUŤ, PUŤ, PUŤ, PUŤA, PUŤA

Slova: pán, paní, poupě, padá, padák, pak, páka, panna, panák, pata, pátek, pích, pije, piha, píchá, pyká, podá, potí, pokoj, potoky, pouta, pouť, puk, puch, půjde, putuje; houpe, koupe, kupa, mapa, dupe, tápe, kopí, koupí, udupe

papá, Pepa, Pepina, pipina, pípá, popíchá, popíjí, pupek, pupík, pupínek, pumpa, pochopí, pumpuje.

Věty: Pipina pípá pipipi. Pepa popíjí pivo. U potoka pobíhá páv. Pepina koupe pannu. Pája má pihy. Pepík pojede v pátek na pouť. Pán a paní povídají.

Diferenciace: panna-panák, houpe-koupe, tápe-topí, puk-puch, houpe-houpá

RC: Zatleskáme, zamotáme, jak pipina zapípáme – pí, pí; Zatleskáme, zamotáme, na panenku zamáváme – pá, pá;

Zatleskáme, zamotáme, na Pepíka zavoláme – Pepo! (s pohybem)

Panenku vykoupu,
potom ji pohoupu.

Povím jí pohádku
o pěkném koupátku.

Pepa papá, Pepa pije,
potom máma Pepu myje.

Pepa půjde ven,
je tam pěkný den.

SC – „Co měla ještě Studánková víla/skřítek Javorníček v kapse?“ – poznáváme podle vůně (mýdlo, parfém, gumový míček, zubní pastu... – můžeme si pomoci hmatem)

Hra na zrakovou paměť „Co na obrázku přibýlo?“ – postupně malujeme obrázek, dítě hledá to, co jsme přimalovali, když se nedívalo.

Grafomotorika – „houpání“ – kývavý pohyb

- „sypeme pipinám“ – vytřukávat tužkou tečky do daného tvaru (miska, cestička...)

Studánková víla/skřítek Javorníček a bubínek.

(Pomůcky: bubínek, látkový bubák)

DC – pomalý N, střídáme dlouhý V – BUMMMMMM a
přerušovaný V – BUM BUM BUM

- na jeden V střídáme rytmy bubnování (dlouhé a krátké)

--... / ...- / -.. - / ...- / apod.

GM – podle úhozů do bubínku střídáme široký úsměv a špulení rtů

- „bubnujeme“ jazykem do tváří, z koutku do koutku
- „probudili jsme šnečka“ – mezi volně sevřené rty lehce vysunovat špičku jazyka

AC – bubnujeme - BUM BUM BUM, vzbudili jsme ovečku – BÉ BÉ BÉ, taky kravičku – BÚ BÚ,
kočička na střeše se lekla a rozhoupala zvony BIM BAM, BIM BAM

Slova: baf, bafá, baví, batoh, bahno, banány, bavíme, beton, byt, býk, bok, bod, bodá, bota,
bohatý, bojuje, bouda, bouchá, buk, bude, budík, buchta, budova
oba, doby, houba, Kuba, hýbá, hanba, chudoba, doba, hubí, v nebi, nádobí,
bába, baba, babi, babka, bábovka, bábina, Bobina, bobek, bonbon, bomba, bubák, buben,
bubnuje, bubínek, bubeník, boby.

Věty: Jakube, kde je Kuba? Bobina má boty. Ben jí banány. U buku je houba.

Bomba vybuchuje. Bubeník bubnuje na buben. Bubák dělá BUBUBU. Diferenciace: bodá-
bouda, buk-dub, bodá-bota, bojuje-boduje, body-boky, byt-býk

RC- Bubnujeme na buben:

Kuba boudu buduje, Pojd'te, děti, pojd'te ven!

Jeho bába hubuje.

Bubnujeme bum, bum, bum, Bouda padá – bum!

Budeme mít nový dům. Kuba nemá dům. *(s pohybem)*

A kdo s námi nepůjde,

ten v něm bydlet

nebude.

(s pohybem) Bubú, bubu, bubu bubák honí Kubu. Kubo,

Kubo, bububu,

já tě honit nebudu. *(jako honička s bubákem)*

SC – „Bubínku, kde jsi?“ – děti jsou v kruhu, uprostřed 1 dítě se zavázanýma očima. Na danou
otázku 3x bouchne do bubínku některé z dětí kolem a ono je hledá po zvuku.

Hra „Kuba (buben) řekl“- procvičování sloves – děti vykonávají pohyby podle pokynů
učitelky (dítěte).

Grafomotorika: -„Hodiny bimbají BIM-BAM – kývavý pohyb doprovázený slovem

- „Bubák honí Kubu“ – krouživý pohyb dokola

Když Studánkové víle/skřítku Javorníčku do komína přiletěla meluzína...

(Pomůcky: plastová moucha, obrázky, mísa)

DC – „meluzína hučí“ – hluboký N a dlouhý V (MMMMMM)

- „meluzína zpívá“ – dlouhý N a na jednom tónu V - MMMMMM (kontrola rukou na hrtanu)
- obdoba: meluzína zpívá MMMMM – hlasem z nízké do vysoké polohy a zpět
- meluzína fouká do klíčové dírky (kolečko z ukazováku a palce)

GM – meluzína střídavě nafukuje tváře – převádění vzduchu z jedné tváře do druhé

- „Meluzína běhá kolem domu“ – ústa mírně pootevřena, jazykem kroužíme po vnitřním okraji rtů, brada se nehýbe
- „Meluzína odletěla, Studánková víla se dívá z okna, ale nesmí se vyklánět“ – hrot jazyka pokládat lehce na horní a dolní ret, pravý a levý koutek

AC – Meluzína probudila miminko – volá: MÁMA, MÁMA, MAMAMA

- Miminko dostalo hlad: HAM, HAM, HAM (přehnaná artikulace)
- Ozvaly se i kozičky ve chlívku: MÉMÉMÉ (intonací hlasu rozlišovat kozu, kozla, kůzlata)

Slova: Mach, mapa, maják, Manka, Matěj, mává, mák, med, mech, mete, míhá, myje, míchá, móda, moje, mohu, mokne, motyka, můj, moucha, motá

Ema, dáma, doma, dumá, jáma, puma, nadýmá, dáme, Tome, jíme, chápeme, koupeme, nedáme, motáme, domy, jámy, domů, komu, Emo

Máme, mami, mimino, mamina, mamut, omámí, miminko, mimo, mámení.

Věty: Mamina má mimino. Manka míchá med. Máma má mouku a med. Mach mává Emanovi.

Máme doma mák. Domy mají komíny. Maminka myje mimi.

Diferenciace: doma-dumá, dáme-dáma, med-mech, míhá-míchá, mimino-mamino.

RC- Máme doma med,
dáme Vám ho hned.
I nádobu máme,
med Vám do ní dáme.

My motyky doma máme,
motykami pomáháme.
Kopnu tady, potom tam.
Jakou jámu vykopám. (s pohybem)

SC – „Kde je moucha?“ Děti hledají mouchu (plastovou) ukrytou na viditelném místě.

Hra „Všechno lítá, co peří má.“

„Máme mísu máme, copak do ní dáme?“ – kolem mísy rozmístíme obrázky rubem nahoru, jedno dítě otočí obrázek a pojmenuje potravinu, položí do mísy a děti s vytleskáním slabik zopakují. Při říkadle možno chodit v kroužku.

Grafomotorika – „Meluzína (moucha) lítá“ kolem domu – krouživý pohyb

- „Meluzína všechny klubička rozmotala“ – musíme je namotat (nejprve chodíme v prostoru a držíme se za ruce, potom rukou kreslíme ve vzduchu, nakonec na tabuli a na papíře).

Mlýnek Studánkové víly/skřítky Javorníčka.

(Pomůcky: mlýnek, krabičky od velkých sirek naplněné různými materiály)

DC – N nosem, při V napodobujeme foukáním do dlaně mlýnek (kruh).

- hluboký N, prodloužený V + mááá,
- pááá, bááá současně s pohybem ruky napodobujícím mletí.

GM – „otevřený mlýnek“ meleme jazykem- krouživý pohyb na vnitřní straně rtů

- „zavřený mlýnek“ meleme jazykem při zavřených ústech – krouživý pohyb mezi zuby a rty
- „vysouváme šuplíček z mlýnku“ – vysouvání brady vpřed a zpět

AC – „Mlýnek si vrže“ : babababababa, papapapapapa, pabapabapaba, bobobobo, popopopo, pobopobopobo atd.

Slova: pobaví, pobíhá, pobije, pobývá, pobyty, pobídne, pobuda, pobude, podoba, pohyby, pochybí, pohybuje, pochybuje, podbíhá, podobenka.

Věty: Pepa má bábinu podobu. Pája pochybuje o kopané. Pepa popíjí banánový nápoj. Ema pobíhá po bytě. Houby budou pod dubem nebo pod bukem.

Diferenciace: pobuda- pobude, pohyby-pochybí, houpou-pouhou

RC –
Pepa Emu obuje,
hubuje a hubuje.
Ema mu uhýbá,
pobíhá i ubíhá.

SC – „Co má mlýnek v šuplíčku?“ – v krabičkách od sirek (šuplíčkách) jsou schované přírodniny i potraviny. Děti je nejprve po sluchu a pak po hmatu poznávají (hrášek, mák, fazole, čočka, rýže nebo žaludy, kamínky, dřívka...)

Hra „Meleme kávu“ – Meleme, meleme kávu, pro dědka i bábu, - jedno zrnko pryč.

(Děti se chytí za vztyčené palce a spojenýma rukama krouží v rytmu říkadla, při posledním slově se pustí dítě, které má ruku nejvýše.)

„Roztáčíme mlýnek “ - Mlýnek mele, kdo to ví,
kdo to slovo dopoví?

(roztáčíme ruletu, na kterém písmenku se zastaví, takové slovo hledáme)

Grafomotorika - „mlýnek“ –mletí, vinutí

Studánková víla/skřítek Javorníček pouští draka.

(Pomůcky: malí papíroví dráčci, velký drak s volně měnitelnými částmi – oči, nos, pusa, mašle)

DC - Foukáme do „dračích ocásků“ - dlouhý cílený V

- foukáme jako větřík – dolní ret u horních řezáků – FÍÍÍÍ FÚÚÚÚ

GM – „Dračí obličej“ – mračíme se, usmíváme se, koušeme se do dolního rtu, ceníme zuby...

- „Bezzubý drak“ – přetahování rtů přes zuby
- „Počítáme drakovi zuby“ – široce rozevřít ústa a špičkou jazyka se lehce dotýkat kousací plochy každého zubu.

AC – „Co dráček z nebe vidí“ – FÍÍÍÍÍÍ – fouká vítr, FÚÚÚÚÚ – fouká holčička i kluk, FUJ – volá Fanyнка na pejska, HAF HAF – štěká pejsek, UF UF, OF OF – vzdychá Fanda, PIF PAF PUF střílí myslivec

Slova: fajn, Fanda, Fanyнка, fandí, fanty, fén, fena, fénuje, Fík, fintí, fotí, fotka, foťák, fouká, fuk, funí, bafá, hafá, doufá, ňafá, kafe, Ufo, houfy, ofina, ofouká, nafouká, nefouká, náfuka, tajfun, podfuk, Fifinka, afta, pifka, nafta.

Věty: Fanda fouká na fagot. Fiat má nový výfuk. Jede fiat na naftu? Venku fouká, pofukuje. Fík hafá haf, haf, haf. Foťákem fotíme UFO. Budou fajnové fotky. Fifinka se fintí. Je tam houf fanoušků. Fanyнка fňuká, fénuje ofinu.

Diferenciace: bafá-hafá, fandí-fanty, baf-páv, nafouká-nefouká, ofina-ofiká.

RC - Hafan hafá haf, haf, haf,
na něj baf, baf, baf!

Ty, hafane, nehafej,

A ty, Fando, nebafej!

(rytmizace tleskáním a dupáním)

Kdopak to tu fouká? Fanda
Fanda na to kouká.

Fouká, fouká Fanyнка,

po ní fouká Nanyнка .

Fouká, venku fouká, Haf se
z boudy kouká. Fanda volá
na Hafa, Ať vstane a zahafá!

Haf, haf, haf.

(vyjádření obsahu pohybem)

(

SC - „Co se na drakovi změnilo?“ – Dítě, které bylo za dveřmi, hádá, co se na drakovi změnilo (vyměňujeme oči, nos, mašle...).

Hra - Letí dráček letí, ptá se našich dětí: „Děti, děti, kdo tu je, kdo se na P (M, A...) jmenuje?“

Grafomotorika – „Hafík skáče hop a hop“ – horní obloučky

„Provázky k dráčkům“ - svislé rovné čáry

Studánková víla/skřítek Javorníček a letadlo.

(Pomůcky: letadlo, větrníky nebo papírová letadélka, různé předměty, šátek, obrázky na V)

DC – foukáme do vrtule (větrníku) – málo x hodně

GM – „Vrtule se otáčí“ - jazykem kroužíme na rtech oběma směry.

- „Vítr nám rozcuchal vlasy, učešeme je hřebenem“ – „češeme“ dolní ret horními řezáky

- „Letadlo nastartuje motory“ – výdechem rozkmitáme rty

AC – „Letadlo nastartovalo a letí“ – VÍÍÍÍÍÍ, VÁÁÁÁ, VÉÉÉÉ

- jiné krouží ve vzduchu – VÓÚ VÓÚ
- další přistává – VU VU VU

Slova: vak, vábí, vadí, váha, vana, vata, ven, vede, veka, venku, Vítek, víko, víme, voda, voní, Vojta, voják, vodník; Eva, Iva, mává, káva, kývá, mívá, nové, hotové, baví, davy, pávi, poví, pivo, dáváme, novina, povíme, vévoda, pavouk

Věty: Věna to poví Vítovi. Vojta o tom ví i neví. Eva vám poví novinu. Iva vidí pavouka. Povíme pohádku o vodníkovi. Vítek dá do vany vodu.

Diferenciace: vadí- vábí, kývá -káva, voní-vodí, Věna-vana, voda-vada, vem-ven.

RC - Věna venku vyvádí,
jemu voda nevadí.

Nevadí mu voda, vánek,
vyvádí tu jako Janek.

Véno, Véno, podej vanu,
vykoupeme novou pannu.

Tu je voda, tu je vana,
panna už je vykoupaná.

SC – „Letadlo vezlo poklady“ – zkuste poznat, jaké to je a co to je: děti po hmatu určují vlastnosti – měkký, kulatý, špičatý, dírkovaný..a hádají, co to je.

Hra „Co vezeme (letadlem)?“ – děti jeden po druhém pojmenovávají obrázky s hláskou V a postupně je zapojují do řady. Další dítě vždy zopakuje všechny předchozí obrázky.

Hra „Vítáme, vítáme nový den, ukážeme, co dovedem“: *(v kruhu napodobujeme učitelku nebo jedno z dětí)*
máváme, kýváme, kováme, vykoupeme pannu, voníme ke kytice, uvíjíme, voláme, dáváme, vydechujeme, vykopáváme, chováme, ovíváme, vítáme...

Grafomotorika – „Letadlo krouží „ – krouživý pohyb – kruh, ovál

- „Letadlo přistává“ – šikmé čáry dolů

Studánková víla/ skřítek Javorníček jede za tetou.

(Pomůcky: autíčko nebo vláček, brýle pro tetu, vatové tampony)

DC – Foukáme do vatových tamponů (první sněhové vločky)

- troubíme nebo houkáme na cestu- prodloužený V – tú, hú
- Kdo dojede nejdále – „startujeme motory“ - vydechovaným vzduchem rozechvíváme co nejdéle rty .

GM – „Umýváme okna u auta“ – jazykem leštíme horní zuby zvenčí i zevnitř

- „Vyhazujeme blinkry“ – špičkou jazyka ukazujeme napravo a nalevo
- „Jedeme nahoru, dolů“ – špičkou jazyka ukazujeme k nosu, k bradě.
- „Zaťukáme na tetu“ – hrotem jazyka ťukáme nad horní zoubky (potichu)

AC – „Zaťukáme na tetu“ – s hlasem TTTTTTTTTT

- „Teta neslyší – zatroubíme“ – TÚ, TÚ, TÚ, TUTUTU, zavoláme TETO...
- „Teta se zlobí“ – TYTYTYTY

Slova:

tak, taje, tahá, tahoun, tep, tepe, tyká, Týna, tykev, Tom, tóny, topí, typy, topivo, touha, tuk, tuhý, tuny, tupý, Ota, bota, chata, máta, mete, motá, nota, pata, pouta, vata, vítá, auta, kapota, bohatá, kopyto, potahy, otupí, potom, táta, teta, tato, toto, této, tamta, tamto, tento, totém, tapeta, tomuto, témata.

Věty: Teta má tyto boty. Kapota u auta je umytá. Ota topí topivem. Týna potopí patu. Potom budu bohatý.

Táta koupí chatu. Je minuta po páté. To je novota.

Diferenciace: tápe-tepe, tupý-tuhý, metá-motá, tato-tamto, otupí-netupí, tady-tedy.

RC - Tu je bota, tam je bota
tyto boty má můj Ota.

Ota je má od mámy,
tyto boty nedá mi.

Táta jedno auto má,
Otovi to auto dá.

„Auto jede tú tú tú,
moje auto hned je tu.“

Teto, teto, copak je to?

Auto jede tú tú tú, teto koukej na tátu!

SC – „Jedeme od tety“ – se zavázanýma očima jdeme bez bačkůrek po volně položeném laně (lano=silnice).

Hra „Co máme v košíku od tety?“ – Děti popisují známé předměty, hračky a ostatní hádají, co to je.

Hra „Šla tetička do městečka, co tam všechno koupila?“ – 1. dítě postupně řekne 1 věc, 2. dítě zopakuje a přidá další, 3. dítě vše zopakuje a přidá další...

Grafomotorika – „Auto jede po silnici“ – udržet se ve vymezeném prostoru (rovné čáry, zatáčky, klikatice); „Auto jede přes kopec a zpět“ – horní oblouček.

Jistě chcete děti znát, co má naše Studánková víla/skrítek Javorníček rád/a.

(Pomůcky: bublifuky, burisony, flétna nebo píšťalka, obrázky)

DC – foukání do bublifuku

GM–„hraní s burisony“– na jazyku je vysouváme ven a zpět

- 1 burison položíme na přední část jazyka, „přilepujeme“ k hor.dásni
- 2–3 burisony přilepujeme k hornímu patru
- burisony vložíme pod tvář a „vymetáme“ ven jazykem

AC – rád jezdí autem – ENENEN, DNDNDNDN, rád dupe DUP DUP DUPY DUP (různé rytmy), občas cumlá dudlíky – DUDU DUDU, rád poslouchá když hrají dudy (melodizace slabik DÚ DÚ DÚDÚ DÚ) – hra na ozvěnu

Slova: dám Dana, dáma, dává, dej, deka, dým, dýmá, dýchá, doba, dojí, doma, domy, dovíme, domino, doufáme, dub, doubek, duha, dubový, Eda, Áda, Ida, bouda, hádá, voda, vídá, upadá, uvadá, povídá, vede, pojeďu, David, budova

Věty: Dudák duje na dudy. Dan dudá dudlík. Fanda má bundu. Venda bude doma. Eda půjde taky domů. U domu je dub. Na dubu je budka. Dana koupí deku.

Diferenciace: dáma-dáme, doví-dojí, padá-podá, vada-voda, nedá-nuda, Fanda- Venda, body-boudy, hady-hody, jedna-jedno, vadne-Venda, pohoda-pohádá.

RC - Dudák dudy má,
on mi dudy dá.
Dudy dují dú-dú-dú,
doma dudat nebudu.

Dojedeme do dubiny,
dojedeme do doubí,
dojedeme na maliny,
dojedeme na houby.

(oběma rukama napodobujeme do rytmu dudy)

SC – „Co hrály dudy?“ – podle dlouhých a krátkých slabik poznávat slova (nejprve vybírat mezi 2 obrázky, postupně přidávat slova s různým počtem slabik nebo různým rytmem) – dětem předvedeme ukázkou – máma=dúdu
Maminka=dududu ...

Hra „Kdo je doma, kdo je tady“ –(lavička=tady, židličky narovnané do čtverce = dům) Děti si vybírají, kde chtějí být např.–„Já budu doma, já budu tady“, Uč. se ptá: „Je David tady?“ děti odpovídají.další př. Uč.: „Doma budou všichni kluci nebo všichni, kteří mají na začátku jména D... “

Obdoba s hračkami – děti reagují na pokyny uč.: „Dej panenku domů, nech auto tady“....nebo „Domů dáme všechno nádobí; tady necháme vše, co je modré..“

Grafomotorika – svislé rovné čáry: „plot u domu“, „kouř z komína“.

Studánková víla/skrítek Javorníček a panenka

(Pomůcky: panenka, oblečky, mašličky, různé předměty)

DC – „pověsíme panenky prádlo“ na šňůru a foukáme do něj, aby uschlo

- foukáme do panenčiny mašličky

GM – „počítáme panence zoubky“ - hrotem jazyka olizovat alveoly ze strany na stranu, velký čelistní úhel

- panenka špulí pusku a usmívá se – rty zavřené
- „děláme na panenku koníka“ - klapání podkoviček

AC – „Učíme panenku mluvit“ – NANANA, NYNYNY, NUNUNU

- „Panenka zlobí“ – hubujeme NONONO, NENENE

Slova: nají, najede, napije, nápoje, nevím, nepije, nepoutá, nevidá, noty, nohy, Anna, fena, Hana, Jana, panna, vana, Věna, opona, vane, panuje, domino, mina, novota, noky, nebo, ano, Nána, Nanyňka, banány, Venda, Jenda, bedna

Věty: Vane vánek, na nebi je duha. Nakoupíme banány a bonbóny. Věna je u vany. Hana nepije nápoje. Pan Nový umí noty. Anna nevíta Janu. Ona jí víno.

Diferenciace: nákup-nákyp, nájem-najme, vane-víno, kuna-koná

RC - Bonbony mám od Vendy
a banány od Jendy.

Bonbony mám jedny
a banánů bedny.

Náno, Náno, Nanyňko,
pojd' honem pod okýnko!

Mám tu novou panenku,
chodíme s ní po venku.

Já mám pannu jménem Nánu, Mám na ni i
novou vanu.
Jak mou Nánu vykoupu, Nu, tak ji
pohoupu.

SC – „Komu pláče panenka?“ – děti poznávají podle „pláče“ kamarády.

- „Čím hladíme panenku?“ – hladíme dítě po tváři nějakým předmětem, který vidělo na hromádce a dítě hádá, o jaký předmět šlo (se zavřenýma očima)

Hra „Velký-malý“ – Panna je velká, panenka je malá. Malý dům je..., malá Nána je..., velká vanička je..., velký Otík je...

Grafomotorika – „sítka do panenčiny postýlky“ – horizontální a vertikální čáry

Studánková víla/skrátek Javorníček se chystá na Vánoce

(Pomůcky: lamety, hrající kulička, obrázky, voňavé předměty)

DC – „je zima, zebou nás ruce“ . teplý V

- foukáme do vánočních lamet

GM – „Venku chodí čerti“ – rychlý pohyb jazykem dopředu a dozadu nebo stranou.

- „Zavíráme záclonku“ hroz jazyka rozložený a opřený o horní dásně – výdrž 3-5 sekund opakovat

- jazykem „kreslíme vánoční balíček“
- „Studánková víla má radost“ – střídavě se usmívá P a L koutkem úst

AC – „Muzikanti o Vánocích hrají“ – melodizace a rytmizace různých slabik hrou na ozvěnu, např. DUN-DUN-DUNYDUNYDUN, TAMTADADATA- TAMTATÁ, NÁNÉNYNYNÓNŮ, TYDYTYDYTAMTADÁ.....

Slova: tady, tudy, tento, tady ten, Dan, nadutý, dynamity, tamtudy, dyftýn, data, Tonda, bunda, Jenda, Venda, bedna, tento den, duben, týden.

Věty: To teda ne! Tento den je pohoda. Bude to týden v dubnu. Tonda je venku. Venda má dudy. Tady bude nuda. To je bedna dynamitu. Dan má novou bundu. Oto, no teda toto!

RC – rytmizujeme slova a říkadla z předchozích cvičení na T, D, N

SC – „Překvapení z balíčku“ – hrající kouzelná kulička – tiše posloucháme, co nám vypráví – děti mohou fantazírovat, co jim asi kulička povídala.

- „Co je ještě v balíčku?“ – čicháme a hádáme – mýdlo, káva, bonbony, voňavka, pomerančová kůra...

Hra „Co bylo v balíčku?“ – děti mají 5-8 obrázků, znázorňujících určité předměty, uč. dětem seřadí skutečné předměty na stolek do řady za sebou, děti si je prohlédnou a potom je učitelka schová a děti řadí obrázky ve stejném pořadí.

Hra „Brzy přijde Studánková víla/skrátek Javorníček, přinese nám dáreček.

Co (*Kristýnce*) asi dá? To, co na (*P*) začíná.“ – děti vybírají z obrázků.

Grafomotorika – „stromček“ – šikmé čáry

- „balíček“ – kombinace vertikál a horizontál

Hodiny Studánkové víly/skřítky Javorníčka

(Pomůcky: papír.kulička na provázku, budík, obrázky)

DC – „foukáme do kyvadélka“ – papír.kuličky zavěšené na provázku GM – „Než pověsíme hodiny,

vymalujeme pokojíček“- jazykem „natíráme“ horní patro

- „Hodiny jsou pověšené, rozhoupeme kyvadlo“ – pohyb jazykem do stran

- „Po práci si vychutnáme bonbon“ – hrot jazyka za dolní řezáky, střed jazyka přitiskneme k hornímu patru a „mlaskáme“

AC – ŤŤŤ – potichu, TIK-ŤAK TIK-ŤAK s pohybem, TÍP TÍP,
ŤAP ŤAP, ŤUK ŤUK s pohybem

Slova: tiká, típe, ticho, fotí, nutí, potí, pití, vytí, fintí, mamutí, obutí, Otík, potichu, puntík, v botě, kotě, poutě, v autě, Matěj, ťapá, ťuká, Kát'a, Vít'a, Mít'a, Vít'o, vid', hod', pout', jed', nat', v minutě, v patě, utíká, puntík, nechytíme, ťukne

Věty: Je ticho. Otík fotí. Matěj má pití. Kát'a jede v autě. Vít'o, buď potichu. Kotě je v botě. Kdo chytí kotě? Mít'a chytí nitě. Kotě je v koutě.

Diferenciace: potí-pití, típe-típá, ťuká-tiká, jeti-jíti, máti-míti, chutě-kutě.

RC –	Kát'a má kotě,	Já mám doma budíka,
	kotě je v botě.	tik, ťak, tik, ťak,
	Vít'a volá Otíka:	a on mi netíká,
	„Kotátko ti utíká!“	tik, ťak, tik, ťak.
		(s pohybem)

SC – „Kde je budík?“ –podle tikání hledáme budík schovaný ve třídě. Hra „Honzo, vstávej“ – „Kolik je hodin?“

Hra „Jaký je?“ – popis vlastností (příd.jména) – Jaké je kotě? Jaké jsou hodiny? Jaký je Otík? Jaké je štěně?.....

Grafomotorika – „Hodiny tikají“ – procvičení dolního obloučku

- „Motáme klubičko“ pro kotě

Studánková víla/skřítek Javorníček jede lodí za dědečkem.

(Pomůcky: kelímky s vodou, brčka, seznam.tyčinky, lodička, velký šátek, kostky jako bóje)

DC – Foukáme brčkem do vody – dlouhý nebo přerušovaný V GM – „Posilníme se na cestu“ – posouváme v

ústech sezamové tyčinky (bez zapojení zubů)

- „Lodička se houpe“ – pohyb dolní čelistí
- „Lodička“ jazykem zkoušíme dělat ruličku
- „Umyjeme palubu“ – jazykem hladíme dolní patro a dolní zoubky

AC – „Lod' jede“ – ĎĎĎĎĎĎĎ, „Ptáci se slétají, na lodi zobají“ ĎOB ĎOB, ĎUB ĎUB .

Slova: dík, díky, diví, dívá, dívka, divák, divoký, budí, hadi, chodí, jedí, nudí, pádí, vodí, vidí, fandí, pohodí, vyhodí, budík, obdiv, hodinky, chodíme, děje, děkuje, hádě, v boudě, o vodě, o módě, medvídě, d'obe, Béd'a, méď'a, poď'obe, dovádí, podivný, oděv, děti, na půdě.

Věty: Děti chodí k vodě. Béd'a vidí hodinky. Vadí jim hadi. Divák chodí fandit. Budík tiká. Je to div. Medvídě je v boudě. Děti pádí k chajdě. Béd'a děkuje.

Diferenciace: diví-dívá, chodí-vodí, divy – diví, nudí- nutí, hadi-hodí.

RC - Děda dělá dětem lodě
děti s nimi chodí k vodě.
Dívají se za lodí,
jak na vodě závodí.

Hádě, hádě, háďátko,
je hadí mlád'átko.
A Kát'a – děťátko,
je dědovo koťátko.

SC – „Spojené lodě“ – velkým šátkem spojíme 2 děti částmi těla k sobě (ruce, nohy, záda...) Děti musí společně prokličkovat mezi „bójemi na vodě“.

Hra „Kde se mi líbí“ – děti pokládají své lodičky na místo ve třídě, které se jim líbí a vysvětlí proč.

Hra „Na lodičku“ – „Do přístavu přijela lodička a přivezla nám A“ – Co nám všechno přivezla?- děti vymýšlejí slova, která začínají hláskou A ...

Grafomotorika – „Vlnky“ – vlnovky

- „Kouř“ z komína parníku.

Studánková víla/skřítek Javorníček a sníh

(maňásek nebo obrázek 3 koček, papírové vločky, vařečka, hrnek)

DC – foukáme do papírových vloček

- rychlým přerušovaným V „ohříváme zmrzlé ruce“

GM – „je nám zima“ – vtahujeme rty dovnitř

- -//- - vtahujeme rty dovnitř a střídáme se špulením sevřených rtů
- „kopec sněhu“ – ústa mírně rozevřít, hrot jazyka za dolní řezáky, hřbet jazyka zvedáme k hornímu patru

AC – „Zima je kočičce“ – smutně mňouká MŇAU, MŇAU; zima je i kocourovi, koťátku – změna intonace hlasu. Dojdou domů, zahřejí se a vesele mňoukají (kocour, kočka, koťátko). Dostanou mlíčko – MŇAM, MŇAM.

Slova: ani, honí, nikam, funí, haní, paní, hodní, kachní, vodní, vodník, kování, uhání, Jeník, koník, kniha, poník, viník, bochník, bubeník, kominík, něha, němý, nějaký, Anně, Janě, koně, méně, panně, bídě, fouňa, jehně, ňafe, ňafík, Keňa, Máňa, voňavka, mňouká, Mimoň, oheň, kůň, pakůň, kuchyň.

Věty: Toník honí koně. Voňavka hodně voní. Nikdo není doma. Máni kotě mňouká. Jeník má knihu o kování. Janík bude kominíkem. Koník honí Aninku. Koupíme Anně poníka.

Diferenciace: haní-honí, paní-pání, viní-voní, uhání-ohání, koně-káně, buňka-kuňká

RC - Koťátko tu mňouká,
 a na Máňu kouká.

Já mám saně, to jsou saně,
pojd' Toníku, sedni na ně.

Pojd', koťátko, nekoukej,
dám ti papat, nemňoukej.

Pěkné saně mám,
koníka si dělám sám.

SC – „Na mňoukavou kočičku“ – 1 dítě sedí uprostřed kruhu na židličce a se zavázanýma očima míchá vařečkou v hrnečku, přičemž se děti v kruhu otáčejí. Po chvíli přestane míchat, kruh se zastaví a jeden z kruhu mňoukne. Uhodne –li dítě kdo zamňoukal, děti se vystřídají.

Hra: „Popletené koťátko“ – koťátko popleteně říká : „sníh je teplý“, „slon je malý“ „šnek je rychlý“... –děti ho opravují.

Hra „Vymýšlíme slova“ – kde všude najdeme „sníh“ – (sněhulák, sněženka, sněhule, snížek, sněží, sněhánky..)

Grafomotorika – „Jedeme na saních z kopce“ – šikmé čáry

- „koník běhá podle ohrady“ – ovály

Studánková víla/skřítek Javorníček a klubíčko nití

(Pomůcky: klubíčka bavlnek, bonbony besipky, košík s obrázky)

DC – foukáme do částečně rozmotaných, zavěšených klubíček z barevných bavlnek GM – na 2 nitky navlékneme bonbon „besipku“, vložíme do předsíně mezi zuby a zavřená ústa a snažíme se přes sílu sevřených rtů bonbon vyndat.

- jazykem kroužíme kolem rtů – malujeme klubíčko
- „šijeme nití“ - pohyb jazykem od horní dásně k dolní dásni a zpět
- „sešijeme zoubky“ – hrotem jazyka se dotýkat střídavě horních a dolních zubů (cik-cak)

AC – „Studánková víla/skřítek Javorníček šije na stroji“: DYDY-DIDI, TYTY-TITI, NYNY-NINI, DADA-
ĐAĐA, TETE-TĚTĚ, NUNU-ŇUŇU.....

Slova: děda, dědina, dění, denně, naděje, vidina, koťata, honěná, Anina, teti, tati, mýtina, jehněda, bádání, baňatý, nitě, nítový, nítěný, topení, ponětí, vidina, umíněná, honěná, děkovný.

Věty: Tatínek chodí na hony. V tůni je vodník. Anina nemá ponětí, kde jsou nitě. Denně bude honěná. Děda má vidiny. Umíněná koťata honí nitě.

Diferenciace: hady-hadí, vady- vadí, vody-vodí, byty-bytí, bohatý-bohatí, obutý- obutí, hony-honí, miny-míní, viny-viní, tuny-v tůni, kamenný-kamení, jedy- jedí, mamuty-mamutí, kynutý-kynutí, dojetý-dojetí.

SC – „chodíme podle nití“ - po třídě navážeme cik-cak bavlnky, děti chodí se zavázanýma očima a hmatem hledají podle bavlnky (nitě) cestu.

Hra „Na němého“ – děti si z košíku vytahují obrázky, předvádí pohybem i artikulací dané slovo a ostatní hádají, co je na obrázku.

Hra „Hádej, co si myslím“ – Uč. řekne první slabiku nebo hlásku a děti dokončí slovo.

Grafomotorika – „klubíčko nití“ – vinutí

- „šijeme“ – spojování bodů všemi směry

Studánková víla/skrítek Javorníček se bojí.

(Pomůcky: loutka holčičky Jáji, obrázky)

DC – „Studánková víla/skrítek Javorníček se lekl/a a Jája utíkají domů“ – rychlé a krátké N a V

- „Studánkové víle/skrítku Javorníčkově se ulevilo“ – dlouhý nádech nosemm, dlouhý V ústy

GM – střídání výrazu obličeje – údiv, leknutí, úleva, úsměv, mračení

- Přetáhnout rty přes zuby a vystřídat se širokým úsměvem se sevřenými rty
- „Máváme Jáje“ – otevřená ústa, pohyb jazykem nahoru dolů mezi alveolami

AC – Studánková víla/skrítek Javorníček se diví, čeho se polekala: „JÉÉÉ, JÚÚÚ, JÓÓÓ“, „JÁÁÁ?“

- „Jú, jú, jú, jú, jé, jé, jé jé – podívej se Jája tu je!“

Slova: Jája, Jan, Jana, jáma, Janov, jachta, jamka, Janek, jed, jen, jeho, její, jíme, jiná, jiva, jeden, jehně, jinak, jinoch, hajá, Mája, Kája, bije, boje, děje, moje, myje, pije, vyje, bojí, nejí, najevo, ujede, pojede, obojek, bojí, dojí, boj, můj, hajný, Majka, dojme, nejde, vejde, půjde, ujde, taje, jahoda, hokej.

Věty: To je jenom moje. Pojedeme k tetě Janě. Tady je jáma. Jája nejí a nepije.

Janek jede do Janova. Neboj, jehně hajá. Jan umyje jachtu. Johana ujídá jedno jabko a jahody.

Jeník půjde hájem. V hájku je hajný.

Diferenciace: nejí-nají, hájí-hojí, moje-myje, bije-pije.

RC - Jednu jámu já tu mám,
 jiná jáma – ta je tam.

 Jája ať jde od jámy,
 Jája má být u mámy.

Půjdem, půjdem na hody,
 chutnají nám jahody.

Jahody jsou jako med,
 na jahody půjdem hned.

SC – „Co má Jája v batohu“ – se zavřenýma očima počítáme kolíčky na dřevěných kostkách.

Hra: „Co dělá Jája a co děláme také my.“ – předvádíme činnosti a děti hádají, činnosti (jí, pije, bojí, myje...) a odpovídají „My taky jíme, pijeme, myjeme...”

Hra „Kdo se koho bojí“ – přiřazujeme dvojice obrázků např. liška a zajíček – říkají kdo se koho bojí a nebojí (kočka a myš, kočka a pes, slon a myš, žížala a ježek, kluk a čert, vlk a myslivec, princezna a drak...)

Grafomotorika – „dračí zuby“

- „Jámy“ – spojené dolní obloučky

Veze, veze Studánková víla/skrítek Javorníček tetě Bětě dáreček.

(Pomůcky: brčka, barevná papírová kolečka, šablona s nakresleným kruhem)

DC - brčkem přisajeme papírová kolečka („korále pro Bětu“) a přenášíme je na předkreslený kruh (náhrdelník)

GM – dolní čelistí „kreslíme korále“

- jazykem „kreslíme korále“
- „ťukáme na Bětu“ – hrot jazyka za dolní řezáky, středem jazyka „klepeme (mlaskáme)“ o horní patro.

AC - „Studánková víla/skrítek Javorníček startuje motorku“ – VJE-VJE-VJE-VĚ-VĚ, BJE-BJE-BJE-BĚ-BĚ, PJE-PJE-PJE-PĚ-PĚ, MNĚ-MNĚ-MNĚ-MĚ-MĚ - zrychlujeme

Slova:- běda, běhá, Běta, běduje, běhají, běhouny, obě, v domě, v houbě, chabě, Tobě, v tubě, v bombě, v nádobě, obědy, oběhá, oběma, uběhne, obětuje

- pět, pěje, pěna, pění, pětko, pěkný, pěnový, doupě, poupě, tupě, na mapě, na pumpě, opět, nápev, napětí, vypění, potápět, vytápět
- věk, věda, věno, věje, věta, větev, vědomí, věnuje, dvě, Evě, Ivě, nově, v pivě, devět, navěje, nevědí, povědí, na větvi, ve větě

Věty: Běta má pěkné věno. Evě dáme dvě pětky. Pěnkava pěje na jívě. V devět nám to povědí. Obě jíme jahodovou pěnu. Umíme pěkné popěvky. Na pivě je pěna. Ivě věnuji pěkné poupě. Květy pěkně voní. Ve vaně je pěna.

Diferenciace: běhá-běhy, pění-pěny, napětí-napění, otupět-utápět

RC - Běta v domě

mává na mě.

V domě na mě mává,

pomněnku mně dává.

Pěkné poupě Bětě dám,

pěkné květy tady mám.

Bětě věnuji jich pět,

květy podám Bětě hned.

SC – „Korálky se rozsypany“ – se zavázanýma očima sbíráme po zemi korálky.

Hra „ Co dáme tetě Bětě?“ – „Tetě Bětě dáme poupě..... Poupě a bonbon...poupě, bonbon a pěnu“.....- děti postupně přidávají „dárečky“

Grafomotorika – „Navlékáme korálky“ – kolečka na šňůrku

- „Cesta za tetou Bětou“ – jedeme tužkou po dané cestě

Kamarádi Studánkové víly/skřítky Javorníčka

(Pomůcky: obrázky žabky, kukačky, slepičky, koníka, prasátka)

DC – „Kloktání vody“ – střídání dlouhého a krátkého V

- „Nafukujeme tváře jako žabka“ – zadržujeme dech
- „Foukáme na hřbet ruky“ střídáme A, A, A – K, K, K

GM - „Koníčkovi klapou podkovičky“

- „Kloktáme vodu jako žabka“
- „Slepička nese kohoutkovi semínko“ – položíme na jazyk 1-3 burisony a „přilepujeme“ je k hornímu patru, polkneme a vyplázneme jazyk s burisony.

AC – Slepička: „KOKOKO, KOKODÁK, kukačka: „KUKU KUKU“, žába: „KVÁ KVÁ, KVAKY KVAKY, KUŇ KUŇ, prasátko: „KVI KVI, KVIK KVIK“, voda kape: „KAP KAP, KAPY KAPY KAP (obr.50-56)

- různá rytmicizace a melodizace

Slova: kam, Kája, káně, kape, kámen, kanón, kino, kyne, kývá, koná, koně, kotě, komín, konev, kopaná, koupí, kůň, kuna, kupí; fouká, houká, jaká, mouka, páka, banka, jamka, Hanka, mamka, oka, měkké, nějaké, divoké, boky, fíky, háky, páky, okapy, nákyp, bukový, nekoupe, nákupy, vykouve, makový, jak, býk, věk, pavouk, buk, fuk, muk, kuká, kakao, kominík, kukaně, kukátko

Věty: Maminka koupí mouku na makový nákyp. Kája fouká do kakaa. Vykoupeme okatou panenku. Hanka kouká na divoké koně. Kotě kouká na pavouka. Na kamnech je káva. Kominík je na komíně. Na buku je kuna. Janek má okouna. Diferenciace: také-tyká, otoky-útoky, kapota-pokuta, okatý-akáty, kýty-kutá, tukový-takový, pátky-pětka, bitka-kytka,

RC - U potoka na buku,
Někdo kuká ku-ku-ku.
Není to kůň, je to pták.
Komu kuká, komupak?
Víte, jaký pták to je?
Kukačka se jmenuje.

Ťuky, ťuky na okýnko,
vykoukni ven, má panenka.
Ťuky, ťuky pod oknem,
vykoukni a pojd' hned ven.

SC – „Na shledání“ – děti mají zavázané oči - 2 jsou kukačky, 2 jsou žabky, 2 jsou slepičky a 2 jsou prasátka. „Zvířátka“ jsou v prostoru celé třídy a na znamení se podle hlasu jednotlivých zvířat hledají do dvojic.

Hra „Co jsme koupili“ – Maminka koupí ovoce – Co všechno koupila? – hledáme nadřazená slova. (Tatka koupí nábytek, Kája hračky, Hanka nádobí...)

Grafomotorika – „Žabka a koník skáčou“ – spojené horní obloučky

Studánková vila/skřítek Javorníček našla/našel balónek

(Pomůcky: papírové balónky, brčka, obrázky 3 kačenek, předměty z různých materiálů, včetně gumy)

DC – foukáme brčkem do papírových balónků, trefujeme se do branek na stole

GM – se sevřenými rty „malujeme balónek“

- „balónek skáče zprava doleva“ – sevřenými rty pohybujeme do stran
- „malujeme balónek“ hrotem jazyka na horním patře

AC – balónek se zakutálel ke kačence – „zlobí se kačer, kačena i káčátko“: GAGAGA

- zahrajeme si s míčem „kopanou“: GÓL, GÓL – nahlas, potichu, vesele smutně

Slova: gatě, Gábina, gól, guma, gumídek, gumuje, Hugo, lego, mango, vagón, mahagon, tágo, bageta, nugát, puget, fagot, magnet, dog, gumáky, gumovky, vagónky, Gita, bingo, gong, kdo, Magda.

Věty: Gábina má gumovky. Kája má vagónky. Koupíme nugátové bonbony. Gita má hafana dogu. Hugo koupí fagot. Agáta nakoupí gumídky. Kdo gumuje gumou? To je puget kyték od Káji Gotta. Gábi má nové gatě.

RC - Kdo to ví, kdo to ví,
 kde mám kabát gumový?
 Jiné boty i gumáky
 mám tam, kde je kabát taky.

Gita doma maluje,
gumou mnoho gumuje.
„Gito, Gito, negumuj,
gumu mi dej, nehubuj!“

SC – „Stejně balónky“ – hledáme dvojice stejných balónků a spojujeme je čarou. Hra: „Je to z gumy?“ – poznáváme, z čeho jsou vyrobené předměty.

Hra „Na hádavé kačenky“- „můj míček je velký – můj je ještě větší – můj je největší.“ - stupňování přídavných jmen

Grafomotorika – „balónek skáče“ – spojené horní obloučky

- „kačenka plave po vodě“ – vlnovky

Studánková víla/skřítek Javorníček a buchty.

(Pomůcky: obrázky, různé druhy „náplní“ do buchet)

DC – foukáme na horké buchty- dlouhý N, přerušovaný V

- „snědli jsme buchty“ – nafukuje se nám bříško

GM – „otevíráme troubu s buchtami“ – vysouvání a zasouvání
spodní čelisti

- „vyndáváme plech s buchtami“ – vysouvání jazyka vodorovným směrem
- „mlaskáme – buchty nám chutnají“ – s pevným svíráním a otevíráním rtů
- „po jídle se napijeme“ – pijeme čaj brčkem

AC – máme plné bříško- vzdycháme ACH, ÁCH; zase pícheme do buchty, jestli je už hotová – PÍCH, PÍCHY; buchtu doneseme Magdě, která je nemocná a kýchá –KÝCH KÝCH; snažíme se Magdu rozesmát –CHACHA, CHO CHO, CHU CHU, CHI CHI, CHE CHE (obr.59-65)

Slova: Mach, dech, mech, nech, nádech, výdech, vynech, abych, pích, jejich, hoch, divoch, buch, duch, puch, výbuch, jachta, kachna, máchne, páchne, máchá, popíchá, kýchne, buchta, kuchtík, chápe, chata, chyba, chytá, chodí, chová, chodba, chodník, chobot, chůdy, chutě, chudinka, bouchá, dýchá, míchá, moucha, bouchá, tichý, nechutná, pěchota, chichotá, chechtá, achich, kuchyň.

Věty: Eva chodí na chůdách. Běta chytá mouchu. Machovi chutnají buchty. Kuchtík kuchá kachnu. Kachna mi nechutná. Michal má jachtu. Na chatě chováme koně. Jejich hoch není tichý, je to divoch. Nechte tam tu duchnu.

Diferenciace: mech-měch, kuchtí-kuchtík, chytá-chytí, chodí-chody, chudě-chutě, máchá.míchá, kucháme-kýcháme, duchové-důchody, chůdy-chudí.

RC -	Mák na buchty mícháme, i vám buchty necháme. Buchta, buchta maková, chutná nám jen taková. (s pohybem)	Chichi, chacha, chacha, hocha ucho píchá. Chacha, Chocni, hoch má mouchu v uchu.
------	--	---

Buch, buch – kdo to bouchá, bije? V chatě
hafan chodí, vyje.

Máma k oknu chvátá, u
chaty je táta.

SC – „S čím jsou buchty?“ – se zavázanýma očima ochutnáváme a poznáváme: mák, tvaroh, jablka, rozinky, ořechy, švestky...

Hra „Jaké to je?
maminka

– jaké jsou buchty, zmrzlina, písnička,
– procvičování příd. jmen

Studánková víla/skřítek Javorníček na houpačce.

(Pomůcky: korálek na niti, obrázek mašinky + různé obrázky)

DC – „rozhoupeme houpačku“ – korálek na niti – dlouhý N GM – „Houpačka“

– skousnout zuby a vytahovat ústní koutky jednotlivě směrem k očím

- „Houpačka“ – hrotem jazyka pohybujeme ve směru houpání
- „Houpačka“ rty sevřené a hrotem jazyka malujeme dolní obloučky z jedné tváře do druhé

AC – „Studánková víla/skřítek Javorníček našla houpačku a houpe se“: HOU HOU; „sova se tomu diví“: HÚ, HÚ; „pejsek se zlobí“: HAF HAF, HAU, HAU; „běží pro Hynka a Hanu“: HOP HOP; „Hynek ještě jí“: HAM HAM; „Hanka se běží houpat“: HOUPY HOUPY HOU ; „Heda na ní volá“: HEJ HEJ; až „vyplašila koníka“ v ohradě: IHAHA, ÍHAHA (obr. 66-75)

Slova: had, hák, hádá, hafá, Hana, hanba, hej, heká, hýbe, hyne, Hynek, hyena, hodí, hojí, hony, honem, hotovo, hoboje, houba, houf, houká, houpe, nohy, tahy, batohy, touhy, nemohu, duha, váha, běhá, uhání, pohádka, bohatý, pohoda, uhýbá, pohyby, náhubek, hoch, hochu, jahody.

Věty: Hana je v hájku na jahodách. U Hynka je pohoda. Je tam hodně hadů. Na jihu je vidět duha. Pojďte honem, máme hotovo. Hyena uhání hájem. Hajný chodí na hony.

Diferenciace: háje-hájí, hodí-hody, hony-honí, houkání-houpání, tahy-tuhy, ohání- uhání, nahodí-náhody, nehodí-nehody, vyhodí-vyhojí.

RC -	Máma Hanu houpá, ta nehájá a kouká. Hajej, Hano, houpy – hou, Vít i Heda hajat jdou.	Hubatá Johana hubuje na Jana. Hubuje, hubuje, potom ho obuje.
------	---	--

SC – „Kdo to houká?“ – jedno z dětí zahouká, druhé se zavázanýma očima najde houkajícího a podle hmatu poznává, kdo to je.

Hra „Na vláček“ - „Jede vláček, kolejíček, co nám veze, kdo to ví? Veze nám (H) na začátku, kdo to slovo dopoví?“

Hra „Jedeme, jedeme“. Vláček jede, vláček houká, do kopce se zvolna souká.

Přednosta nám salutuje, vláček brzdí, zastavuje.

-děti si při říkadle posílají obrázky rubem nahoru a při zastavení vláčku obrázek otočí a říkají, příp.vytleskají, co je na obrázku (obrázky na 1 téma)

Grafomotorika – „koleje“ horizontální a vertikální čáry

- „vláček jede stanicemi“ –spojování bodů

Studánková víla/skřítek Javorníček a cvrček.

(Pomůcky: zvoneček, obrázky, předměty vydávající zvuky, taktovka)

DC – „Cvrček spí“ – dlouhý N a V nosem

„Probudíme cvrčka“ – dlouhý N a jedním V „CCCCC“

GM – „Cvakáme kleštěmi“ – lehce otevřít ústa a volným pohybem dolní čelisti přikládat hrany dolních a horních řezáků k sobě

- „čistíme zoubky“ – hrotem jazyka přejíždět přední i zadní plochu zubů
- „cvrček se usmívá“ – zuby sevřené, střídáme široký úsměv a kroužek ze rtů

AC – Cvrček cvrká- CCCCCCCC, na kopci zvoní zvonek – CINK CINK (různé rytmy) Cilka radostí tleská
– PACI PACI, děčko udělalo BÁC

Slova: pac, tác, pec, věc, otec, konec, tanec, nic moc, nemoc, pomoc, duc, packa, tácky, Micka, nacpe, děčko, pícka, kucká, nemocný, pecka, cáká, cape, cítí, cuká, Venca, Míca, bacá, nacáká, macatý, ocet, kácení, vycení, vycouvá, cvak, nechci, matce, cpu, tence

Věty: Macatá Micka má nemocnou packu. Děčko kucká – nechce medicínu. Pojedeme k Tonce do Cvikova. Co to cáká? Otec něco ví. Děčko chce k matce. Co to tady cinká- cinky, cinky, cink? Co to dítě cucá? O nic víc.

Diferenciace: moc-noc, pec-pac, packa-pecka, city-cítí, cucá-cuká, ceny-cení.

RC - Cinky –cinky, cinky-cinky
 někdo cinká u bábinky.

 K bábince jdou kluci,
 jsou to její vnuci.

 Macku, Macku, Macku,
 dej nemocnou packu.

 Medicínu máme,
 na packu ji dáme.

 Medicína má tu moc Paci, paci,
 jde nemocným na pomoc.

capy, capy, bác.(s pohybem)

SC – „Co to bylo?“ – za plentou uč. vydává zvuky a děti hádají, co to bylo (cinknutí, mačkání papíru, zlomení dřívka, mlasknutí, trhání papíru, nalévání vody...)

- „Kdo to zvoní“ – děti jsou v jednom rohu místnosti, otočené zády- 2 nebo 3 děti stojí v opačných rozích místnosti a na pokyn jedno z nich zazvoní. Ostatní hádají, kdo zvonil.

Hra „Říká to cvrček správně?“ Uč. říká dětem popletené věty a děti ji opravují (např. v létě padá sníh, na jabloni rostou jahody, míč je hranatý...)

Grafomotorika – „malujeme cvrčkovi trávu“ – kreslíme špičky cik-cak

- „Cvrček hraje na housličky, Studánková víla/skřítek Javorníček diriguje“ – pohyb ve vzduchu

$\frac{3}{4}$ takt = kreslíme trojúhelníky, potom na papíře

Studánková víla/skřítek Javorníček a had (nebo husa)

(Pomůcky: papírový had nebo peříčko, obrázky jídla)

DC – „Had leze z díry“ - foukáme do papírového hada (rozstřížená spirála) nebo foukáme do husího peříčka

GM – „husa nemá zuby“ – přetáhnout rty přes zuby a vystřídat se širokým úsměvem- rty rozevřeny.

- „posekáme huse trávu“ – pohyb jazykem ze strany na stranu
- „had vyplazuje jazyk“ – pohyb jazykem vodorovně vpřed a potom ho schovat za dolní řezáky

AC – „had syčí“ dlouze:SSSSSSSS, „husa syčí“ krátce: S S S S S, „houser se zlobí“: SI SI SI SI

Slova: bas, d'as, pás, nos, bos, kus, fous, kos, bus, nos, děs, dnes, dopis, kokos, pus, dásně, hasne, básně, jasno, maska, páska, deska, pasta, vesta, písně, místo, housky, tousty, sady, sako, sáně, saje, sedí, seká, síto, sopka, soudí, soudek, husa, bosa, mísa, maso, house, nese, vosy, pusy, pasou, mast, kost, zkusí, sud.

Věty: Dnes je jasno a dusno. Standa běhá bos, má studený nos. Pes dostane kosti. Na mísu dáme maso. Housenka se posouvá po stonku. Sousedí sedí u nás. Soňa má sametové sako. Na návsi se pase husa s housaty. Sojka nese novinu, sova chystá hostinu. Do vesnice vede most. Nestůjte a posad'te se, jste hosté.

Diferenciace: opis-úpis, jasno-jasně, píská-víská, fousky-housky, sedy-sedí, soudí- soudy, basa-bosa, masa-mísa, nesu-nesou, kost-dost, noc-nos, pes-pec.

RC - Na návsi se pasou husy,
jsou to samé pěkné kusy.

Na návsi je pastvy kus,
tam se pase hejno hus.

Na míse je masa dost,
v mase není ani kost.

Sekaná se k tomu nese,
hosté i my – najíme se.

Standa vede husy, pes s
ním jít musí. Se psem u
hus sedí,

tousty spolu jedí. (obměna: housku, maso, salát...)

SC – „Co ti kreslím na záda“ – ve dvojicích kreslí jedno dítě druhému a hádají (hada –vlnovku, sluníčko, domeček, kolečko...)

Hra „Hra na básníky“ – co se rýmuje – kos-bos, pes-nes, husa-pusa...

Hra „hádky“ – Na co máme zuby, co padá v zimě, co jí pejsek...slova na S

Grafomotorika „hadi se plazí“ – vlnovky

- „venku svítí sluníčko“ – rovné čáry všemi směry

Studánková víla/skrátek Javorníček muzikantkou/tem

(Pomůcky: obrázky hud.nástrojů, dět.rytm.nástroje, kukuřice)

DC – „foukáme na píšťalku“ – hluboký N a na jeden V foukáme na část melodie písničky např. „Skákal pes přes oves, přes zelenou louku (nádech), šel za ním...“

- „hrajeme na harmoniku“ – s rozpažením rukou N, s předpažením V

GM – „dirigujeme“ – pohyb hrotem jazyka, potom bradou

- „bubnujeme na bubínek“ – hrotem jazyka ťukáme do tváří (ústa zavřená)
- „hrajeme na piáno“ – jazykem se dotýkáme střídavě v různém pořadí kousací plochy dolních zubů

AC – Studánková víla/skrátek Javorníček hraje na basu – DZN DZN, DZIN, DZIN – různé rytmy; moucha jí k tomu pobzukuje - BZ BZ;

Slova: záda, zájem, závoj, zapadá, záhada, zatopí, zabafá, zima, zipy, Zina, zívá, zob, zobák, zub, zubatý, zoufá, zoubky, koza, váza, Honza, tuze, poveze, hází, vozí, mazat, házet, bazén, mozek, vozík, jezdí, nezbeda, hnízdo, pozdě, ozdoba, Zdena, zdi, zdobí, Zuzana, zazvoní, zazimuje, zamezí, zázemí, zmizí

Věty: Zoja mi nabízí zimník. Zina má nemocné zuby. Zuzanu zebou nohy. Honza nemá peníze. Zvony vyzvánějí pozdě. Bazén je bez vody. Zmije zmizí za zdí. Diferenciace: kazí-kozy, mezi-mizí, vozy-vozí, zub-sup, koza-kosa, vozí-vosy, hází-hasí, míza-mísa, zeď-seď, zob-sob, vozy-vosy.

RC -	Zvonek zvoní zvenku,	Muzikanti u muziky:
	vzbudí doma Zdenku.	bzum a bzum a bzum,
	Zdena zívá, odmyká,	na pozoun tak foukají,
	u zdi vidí Honzika.	až se klepe dům.

SC – „Kdo hrál“ – děti stojí v řadě, každé má 1 hudební nástroj (DRN). Jedno dítě, které hádá, postavíme zády před muzikanty. Na pokyn uč. jeden z muzikantů zahraje, dítě se otočí a hádá, kdo to hrál.

Hra „Na zobání“ - děti sbírají o závod kukuřici nebo hrášek vysypaný do kroužku („mističky“)- sbírají je špetkovým úchopem a doprovázení slovně (zob, zob).

Hra „Na muzikanty“ – děti jsou ve dvojicích, jeden z nich si lehne na břicho na zem (dělá piáno), druhý u něj sedí na patách. „Hráči“ reagují na hru učitelky hrou „na piáno“ (vysoko- hrají u hlavy, hluboko – hrají na lýtkách).

Grafomotorika – „zuby u pily“
- „jak lítá moucha“ – volné čmárání

Studánková víla/skřítek Javorníček cestuje

(pomůcky: letadýlko, obrázky na hlásky C, S, Z)

DC – „Studánková víla/skřítek Javorníček letí letadlem“–

hluboký N, roztáhnout ruce jako „křídla“ a po dobu V naklánět rozpažené ruce a vydávat zvuk jako motor DZZZZZZZZZZZZ

- to samé, ale s pohybem po třídě

GM – „motor letadla“– hlasité rozkmitání rtů,

- brnkání prstem o dolní ret
- „vrtule letadla se točí“ – krouživý pohyb dolní čelistí
- „obsadíme všechny sedačky v letadle“ – hrotem jazyka zatlačit na kousací plochu zubů

AC – „mluvíme cizí řečí“ – CACASASA, CECE SISISI, ZAZASASA

ZASA,

CUCU SESESE, ZUSU CESEZE ATD, různé rytmy a kombinace slabik

Slova: cosi, cesta, cestuje, sací, sice, sekací, sypací, sobec, soucit, měsíc, kosatec, skácet, spací, spící, svícen, saze, sazenice, sází, sezobe, zaseje, zásuvka, zápas, schází, schůze, smazat, zásoby, zápisy, sekací, stanice, zouvá se, zase.

Věty: Zase zůstaneme sami. V potoce jsou sumci. Za kopcem je vesnice. Autobus jede po mostě do vsi. Je to cizí osoba. Dostanu zásyp a mast. Zase cestujeme na Sázavu.

Diferenciace: saze-zase, sací-sice, sází-saze, schází-schůze, závisí-závěsy, sobec- skopec

RC - Cinky, cinky, cinkylinky,
chytněte se za sukýnky.

Až mě všichni dohoní,
zvonek pěkně zazvoní.
Cinky, cinky, cinkylinky.

Co to cinká za vesnicí?

Kluci jedou po silnici.

Hop, koníci, cinky, cinky,
ať jsme do maminky.

Spěchej, spēchej, zajíci, jsou tu
samí myslivci. Schovej se a
nepískej, jen co zmizí,
zavýskej.

SC – „Co jsem řekla?“ – odezírat z úst a vybírat dané slovo na obrázku.

Hra „Jak to bylo dál?“ – děti doplňují načaté vyprávění o cestování Studánkové víly/skřítky Javorníčka .

Hra „Co slyšíš na začátku?“ – děti přiřazují slova k cvrčkovi, hadovi nebo mouše.

Grafomotorika – „jak lítá letadlo“ – volné čmárání, smyčky, osmičky

Studánková víla/skřítek Javorníček a kočička

(Pomůcky: maňásek kočička, obrázky)

DC – „kočička se protahuje“ – dechová cvičení v sedu na patách

- „kočička se protahuje“ – N do břicha (balónek) a při výdechu mňoukat
- GM – „kočička se usmívá, mračí“ – střídání úsměvu a našpulených úst, přičemž
- zoubky i rty jsou lehce stisknuty
- to samé, ale s rozevřenými rty – ukazujeme zoubky
- „kočička se olizuje“ – horní a dolní ret do stran a zpět
- //- - rty dokola tam a zpět

AC – „voláme na kočičku“: ČČČ, ČI ČI ČI, ČIČI ČIČI; „na kocoura“: ČUČUČU; „na koťátko“: ČOČOČO, ČEČEČEČE; „na vrabce“: ČIM ČIM ČIM

- AČ AČ AČ – jsem boháč; IČ IČ IČ – já mám míč; OČ OČ OČ – jen se toč; EČ EČ EČ – dám ti meč; UČ UČ UČ – je to fuč; (rytmizace s pohybem)

Slova: fáč, nač, apač, chomáč, kopáč, upeč, potápěč, bič, topič, kukuč, Kačka, mačká, háčky, houpačka, kopačky, otočka, Anička, myčka, tyčka, babička, hadička, Mánička, hubička, očko, dočká, kočka, počká, kvočna, vánočka, tučňák, čaj, čáp, Čech, čeká, čenich, čich, Čína, činka, čudí, čuník, čouhá, Anča, Pepča, Ivča, fučí, bučí, oči, papuče, končí, káčátko, opičák, pavučina, očička, počítač, čočka, čumáček, ovčáček, čajíček, kočička, čuníček, kočičí.

Věty: Anča peče vánočku. Pepča čeká na Monču a na Káču. To káčátko je chudáček. Kvočna má vajíčka. Evička čte o tučňákoví. Babička má myčku. Na nebičku to fučí. Kočička má maličký čumáček. V Číně jedí čočku.

Diferenciace: bača-hačá, Anča-Manča, bučí-bečí, něčí-ničí, bič-míč, učí-bučí.

RC - Počkej, počkej, babičko!
Kup mi míč a autíčko!
Pepíčkovi opičku
a Aničce kočičku.

Či a či a čičiči,
čí je kočka kočičí?
Čí je tato kočička?
Čeká na ni Anička!

SC – „Kočičko, kde jsi? – Děti jsou ve skupině, jedno dítě k nim stojí zády a ptá se: Kočičko, kde jsi? Po zamňoukání kočičky (předem určeného dítěte) se otočí a hádá, kdo to byl.

- možno hrát i tak, že každé dítě ve skupině bude představovat jiné zvíře.

Hra „Umíš to říci lépe?“ – děti opravují věty vhodnějšími slovy, případně „kouzelným slovíčkem“. (př. Kup mi míč – Kup mi, prosím, míček.)

Grafomotorika – „Kočka honí myšku“ – spojování obrázků myšky a kočky

- „Myška – šup do dírky“ – čáry všemi směry do středu

Studánková vila/skřítek Javorníček a mašinka.

(Pomůcky: mašina+ vagónky na mg.tabuli, obrázky, velký šátek, vhodné předměty)

DC – „mašinka se rozjíždí“ – přerušovaný N a V, ústa našpulená

☐ „mašinka dojecha“ – hluboký N, dlouhý V,

-//-

GM – „mašina jede“ – napravo, nalevo, do kopce, z kopce – pohyb hrotem jazyka

- „jede kolem rybníka“ – rybky na ni špulí pusinky - otevírat a zavírat našpulená ústa: 1) zoubky od sebe, 2) zoubky lehce u sebe
- vtáhneme koutky rtů dovnitř, až vznikne 8

AC – mašina jede: ŠŠŠŠŠ, vzbudila miminko, musíme ho uspat: PŠŠŠŠ, PŠŠŠŠŠ, vyplašila vrabce: KŠÁÁ, KŠÁÁÁ (obr. 78-80)

Slova: máš, náš, váš, koš, myš, piš, tuš, veš, kaštan, kašna, deště, ještě, pěšky, pyšně, višně, piškoty, koště, pošta, fuška, muška, šachy, šaty, šátky, šampon, šéf, šeptá, šidí, šije, šipka, šípek, Šimon, šumí, Dáša, Váša, kaše, kouše, nůše, buší, v koši, myšák, věšák, ušatý, hošík, košík, nešika, šiška, šišatý, šašek.

Věty: Máša šije šaty. Vášu to těší. Míša je menší než Dáša. Máša šidí Vašika. Vašek je nešika. Dáša to tuší, je však tiše. Šimon umí košíkovou. Štěpán má štěně. Štěně tiše šteká. Piješ šípkový čaj? Jíš špenát? Myška kouše piškoty.

Diferenciace: mícháš-mácháš, nedáš-necháš, deště-ještě, šidí-šití, muší-myší, těší-tuší, pěšák-věšák, hošík-košík, těšení-tušení, mašina-myšina, těšíme-tušíme.

RC - Tiše, tiše tiše,

naše teta píše.

Píše, píše, píše,

bud'te hoši tiše!

Všechny myši v šedé chýši

mají šaty šedé.

Všechny myši v šedé chýši

šedý myšák vede.

Šumí, šumí deštík,

Dášo, nemáš deštník?

Tady šedý deštník máš,

Po dešti mi ho pak dáš.

SC – „Co jsme schovali pod šátek?“ – děti hmatem určují vhodné předměty (tužka, košík, myš, koště, kaštan...)

Hra „Co veze mašina?“ – postupně přidáváme na vagónky obrázky, děti vždy zopakují všechna předchozí slova a přidají nové. Pak lze procvičovat – „Co veze na začátku, na konci, uprostřed.“

Možno zopakovat říkadlo: „Jede vláček kolejíček, co nám veze, kdo to ví? Veze nám M na začátku, kdo to slovo dopoví.“

- děti mohou zase obrázky z vagónků ubírat.

Grafomotorika –

„kouř z mašiny“ – smyčky

- „deštík“ – přerušovaná vertikála

Studánková víla/skřítek Javorníček a čmelák

(Pomůcky: obrázek čmeláka, papírové kytíčky)

DC – „čmeláček ještě spí“ – hluboký klidný N a V nosem

- potom zívá – ÁÁÁÁÁÁÁ – hodně otvírat ústa

GM – „čmeláček nabírá šťávu z květů“ – mistička z jazyka

- -//- - trubička z jazyka
- „pochutnává si“ – mlaskáme – přisáváním jazyka k hornímu patru

AC – „čmeláček lítá“ – BŽŽŽŽ, BŽŽŽŽŽŽŽ- běháme po třídě; je ještě slabý,
„žuchnul na zem“ – ŽUCH, ŽUCH; „čmelák zpívá včeličce“: ŽUŽU,
ŽIŽI, ŽOŽO, ŽAŽA – různě

Slova: žába, žabka, žák, žena, ženatý, ženich, život, Žofie, župan, Bóža, Joža, Bože, může, kůže, nože, kníže,
běží, muži, touží, váží, ježatý, nežádá, pyžamo, běží, ježek, ožení, kožený, kožich, nožik, toužit,
ježibaba, užovka, běžový, žvýká, Evžen, žvaní, Božena, žádný, věže, žabák.

Věty: Žofka má běžový župan. Bóža váží žvýkačky. Božena touží po kožichu. Jožo, kde je ten ježek.

Evžen žádá pyžamo. Žabák je ženich žáby.

Diferenciace: žití-žito, žabí-žáby, žení-ženy, župan-žumpa, nože-nuže, tíží-těží.

RC - Ježek, ježek, ježatý,
honem běží do chaty.

Žádá paní ježatá,
jen ať ježek nechvátá.

Žába žení žabáka,
žabák ani nekváká.

Žádnou ženu nechce mít,
v bažině teď touží žít.

SC - „Na stíny“ – hledáme stíny zvířátek

Hra „Na hádavého Evžena, Jožku (Žofii a Boženu)“ – děti ve dvojicích se

„hádají“, kdo co dělá: „Já běžím... a ty neběžíš. Já mažu... a ty nemažeš. Já vážu... a ty nevážeš...“.)

Děti se přidají: „My taky běžíme...“ - procvičování 1. a 2. os. č.j. a 1.os.č.mn.

Hra „Na zahrádce byla žába, na travičce seděla, povězte mi, milé děti, co tam všechno viděla?“ –
děti vzpomínají, co máme na zahrádce

„V naší třídě byla moucha, na okénku seděla...“

„V našem městě lítal čmelák, chvíli neposeděl.....“

Grafomotorika – „žabí skoky“ – spojené horní obloučky

– „let čmeláka“ – volný pohyb mezi květy

Studánková víla/skřítek Javorníček a ježibaba.

(Pomůcky: ježibaba, voňavé nebo chuťově výrazné suroviny ke kouzlení)

DC – „ježibaba čichá člověčinu“ – krátké a rychlé N a V nosem

- „ježibaba čaruje“ – hluboký N, prudký V (přitom čarujeme rukama)

GM – „ježibaba se šklebí“ – dát spodní ret přes horní a naopak

- „ježibaba se mračí“ – svésit koutky úst dolů a „směje se“ přehnaná artikulace- hodně otevřít ústa
- „ježibaba čaruje“ – děláme kruhy hrotem jazyka

AC – „ježibaba říká kouzelná zaklínadla“ – ČÍŠÍŽÍ, ČAŠEŽÁ, ČAČAŠEŠEŠÚ, ŽÍŽAČÍČÍČÁ... vymýšlíme si kombinaci i rytmus slabik s hláskami Č, Š, Ž- zabarvíme tajemně hlas.

Slova: ježeček, košíček, hošíček, špaček, škopíček, číšník, čeština, Češka, češe, záček, deštíček, šatičky, šátečky, kůžička, žabička, kožíšek, věžička, šištička, věšáček, žádáš, můžeš, ušiješ, ženeš, žiješ, čekáš, čteš, počítáš, běžíš, žvaníš.

Věty: Špaček je pěkný ptáček. Žanetka má puntíčky na šatičkách. Ježibaba čeká na hošíčka. Žáčku, počítáš a čteš? Kačenka češe Žofinku. Vem si deštníček, padá deštíček. Můžeš dát do škopíčku šištičky. Žabička má tenkou kůžičku.

Diferenciace: šátečky-šatičky, běžíš-věšíš, košíček.hošíček.

RC - Vašku., Vašku, kde máš tašku?

Mám ji v košíčku, dám tam šištičku,

Dáše. taky deštníček, bude deštíček.

Čenda čeká na Tomáše,

ten jde koupit šátek

Šátek dají do taštičky,

Dáša čeká u babičky.

SC – „Z čeho vaří ježibaba lektvary?“ – se zavázanýma očima poznáváme podle chutě nebo vůně.

Hra „Co ježibaba udělala“ – vykonáme několik činností a děti je popisují. Nejprve 1 činnost, pak postupně přidáváme (např.3 činnosti za sebou).

Hra „Kapsička“ – „Vklouzl klíček do vrátek,

Ježibaba má kabátek. V

kabátku je kapsička,

v té kapsičce (kulička, mistička, kočička...)

Grafomotorika – „vyšívání šáteček“ – přerušovaná horizontála

- „ježibaba čaruje“ – osmička

Studánková víla/skřítek Javorníček a konipásek.

(Pomůcky: obrázek konipáska, lístečky na niti, jakákoliv hračka)

DC – „Konipásek skáče“ – rychlý N, zadržet dech, pomalý V

- foukání do lístečku na niti

GM – „konipásek špulí pusinku“ – špulení rtů a vtahování dovnitř

- „usmívá se“ – střídání úsměvu a špulení se zuby od sebe i u sebe
- „skáče nahoru-dolů“ – jazykem ťukáme střídavě za horní a dolní řezáky

AC – „konipásek cvrká“ – CČCČCČCČ, SŠSŠSŠSŠ, ZZZZZZZŽ – přehnaná artikulace

Slova: čepice, cvičí, cvičení, Aniče, babiče, cvočky, cestička, tetičce, macešky, všecko, pšenice, štětec, ušáci, cože, žáci, ždíbec; Saša, sešit, suší, šustí, sešije, šest, sušenka, švestka, šosy, čas, česání, česnek, český, čistí, počasí, kapsička, mistička, smetáček, sváže, smaže, sněží, smaží, žádost, sněží, žasne; zašije, zašeptá, šizený, zvýší, zašumí, zátiší, závaží, zboží, zážitek, zač, začne, zničí, začátek, zajiček, hvězdička, zatočí, vázička, kozička.

Věty: Babiče je šedesát. Sonička má náušnice. Sněží, sněží, vzduch je svěží. Evička jede k tetičce. Ve spíži máme pastičku na myši. Sužuje nás žízeň. Saša je smutný. Zuzanka jí sušenky. Dej šáteček Haniče. Něco je na cestičce

RC - Dám kytičku matiče,
košíček babiče.

Tetiče šátek,
bude mít svátek.

Pes u boudy kňučí, štěká,
každý den na pána štěká.
a když slyší, že pán vchází,
pejskovi už nic neschází.

SC – „Na strážného“ – dítě uprostřed kruhu hlídá se zavázanýma očima nějaký předmět. Dítě z kruhu se plíží k předmětu a „strážný“ sluchem zjišťuje směr kroků a ukáže na něj. Dalším strážným je dítě, které se dotklo předmětu, aniž by ho strážný slyšel.

Grafomotorika –

- „Konipásek skáče z trávy na travu“ – obloučky na určené místo
- „Pejsek běhá mezi plotem“ – vlnovky mezi překážkami

Studánková víla/skřítek Javorníček a telefon.

(2 telefony)

DC – „počítáme čísla na telefonu“ – dlouhý N, na V- číselná řada GM – „vytáčíme číslo telefonu“ – hrotem jazyka

- „Studánková víla volá koníkovi“ – koník klope podkovičkami
- „volá datlovi“ – datel ťuká do stromu – hrot jazyka ťuká na alveol.výběžek za horním zubním obloukem, dolní čelist se nehýbe

AC – „telefon hraje melodie“ LÁ LÁ LÁÁ, LELELILILÁ..., voláme HALÓÓ, nikdo to nezvedá, jdeme hrát kuličky: KULULÚ, u domu klope mlýnské kolo: KLAPY KLAP (obr. 35, 71, 54, 57-8)

Slova: láme, láká, lano, lampa, lávka, láska, léčí, ledy, ledový, létá, levák, Líba, lidé, líný, lípa, loď, loví, louka, loudá, louže, Luděk, Hela, Míla, kolo, koule, pila, kapela, malá, tele, nemele, bolí, koulí, bulí, motýli, kilo, málo, pomalu, huláká, Kamila, holení, nalepí, tulení, kelímek, koleno, uloví, oloupe, meloun pytel, kůl, hůl, pil, myl, jel, datel, padal, mával, popel, stůl, Kamil, loudal, lilie, lekali, hledali, lámali, holili, lákali, povalili, pluli, hlídali, blikali, mleli.

Věty: Byla to velká lavina. Líba toho nelituje. Helu bolí koleno. Koleje jsou daleko. To byla ale mela. Lenka pila limonádu. Míla měla balónek. Holubi lítali kolem. Obloha byla bílá. Helena je popleta. Jeleni se polekali. Lilie je bílá.

Diferenciace: kotel-hotel, hůl-kůl, malta-melta, lepí-letí, letí-lety, dále-déle, malý- milý, naletí-náledí, maluje-miluje.

RC -	Haló, haló, co se stalo?	Leje, leje na koleje,	Mýdlo dělá mydlinky,
	Láďa jel na kole,	voda padá z oblaků.	malé, velké, bublinky.
	upadl na pole.	Leje, leje na lilie,	A bublinky chvíli letí,
	Kluka hlava bolí,	nechod'te ven v lijáku.	milují je malé děti.
	na hlavě má bouli.		

SC – „Haló, haló, volám tě“ – dítě podle hlasu poznává kamaráda.

Hra: „Na telefonování“ – děti plní úkoly podle příkazu v telefonu (1-3 činnosti), Hra „Na telefon“ – v kruhu „Haló, haló, volám Láďu – haló, haló, tady Láďa, volám Tomáška- haló, haló, tady Tomášek, volám Kačenku...“

Hra „Porouchal se telefon, dřív vyzváněl jako zvon.

Jakápak ta zpráva byla, která na L začínala?“ (děti hledají slova) Grafomotorika: „telefonní šňůra“

– smyčky všemi směry

Studánková víla/skřítek Javorníček jede na dovolenou.

(Pomůcky: papírové kytičky, obrázky)

DC – „větrík fouká na kytičku“ – foukáme lehce

- „kytička voní – přičichneme si“ – dlouhý nádech nosem, V ústy

GM – „pojedeme autem“ – rozkmitání rtů (BBB-BBB-BBB)

- „pojedeme lodí“ – hrotem jazyka přejíždíme vlny – alveol. výběžek
- „pojedeme na koni“ klapání podkoviček, střídáme rozevření rtů jako A – O

AC – pojedeme traktorem TTTTTT, druhým DDDDD, traktory jedou proti sobě TDTDTDTD- DDC, na cestu si zahrajeme na kytaru-BDNKY BDNKY, na bubínek – BUMTADATA BUMTADATA, na trubku – TDAMTADÁ TDAMTADATA, v lese nás zdraví medvěd – BDUM BDUM, u domečku se zlobí pesek – VD VD VD, nastřeše vrkají holoubci- VDKÚ VDKÚ, na dvoře hudruje krocan – HUDDY HUDDY, vyplašili jsme ptáky – FDNK, KDÁ KDÁ, kohoutek volá, je čas jít spát –KYKYDYKÝ.

Slova: tdn, tdnka, tds, tdsy, tdká, tdhá, tdpí, tdní, tdpaslík, ddc, ddncá, ddtí, ddncí, ddží, ddnká, ddhne, bdko, bdnky, bdzy, bdní, pdchá, pdší, pdská, pdvní, mdká, mdzne, mrkev, fdčí, fdnká, fdká, vdká, vdčí, vdba, kdmí, kdték, kdb; Petr, svetr, metr, vítr, lotr, litr, hadr, pudr, bobr, obr, zubr, kapr, kopr, cukr.

Věty: Petr má nový svetr. Na stromě rostou trnky. Hrdlička cukruje, krocan hudruje. Brouček sedí v trávě. Král, král na dudy hrál. Terka prodávala broskve a hrušky. Pepa trpí. Koza trká. Trn píchá. Fouká vítr. To to frčí.

RC - Traktor frk, frk, na silnici,	Tramtarata rata,	Povídala pračka,
spěchá frk, frk, k oranici.	rozbila se vrata.	prát je pro mě hračka,
Bude frk, frk orati,	Byla rána jako hrom,	elektrický motor mám,
bez koní a opratí.	porazila strom.	motor vrčí, pere sám.
<i>(děti sedí na zemi a</i>	<i>(s pohybem – pochod,</i>	<i>(ve dvojicích předvádě-</i>
<i>posouvají se vpřed)</i>	<i>bouchání o zem, leh)</i>	<i>díme praní v pračce)</i>

Jenda trúbí na trumpetu, trúbí, trúbí, baví tetu. Trápí trubku trum-trum-trum, tím troubením budí dům.

SC – „Co přivezla Studánková víla/skřítek Javorníček z dovolené“ – nejprve věci pojmenujeme, potom přikryjeme šátkem a děti vzpomínají, co tam bylo. Poté se jedno z dětí otočí, my schováme 1 věc a dítě hádá, co se ztratilo.

Hra „Dopověz, jak to bylo...“ děti doplňují příběh o vlastní vyprávění Hra „Co by se stalo, kdyby...“

Grafomotorika – „kouř z výfuku“ – smyčky

- „voda kolem lodí“ – vlnovky

Studánková víla/skřítek Javorníček má třešně.

(Pomůcky: dětská pilka, třešničky, dětský talíř a lžice, zvukové kostky, obrázky lišící se detaily)

DC – foukáme do červeného korálku na niti (třešinka)

- „třešinka dozrává – nafukujeme tváře, zadržíme vzduch

GM – „máme třešni v puse“ – koulení jazykem ve tvářích

- „vyplivujeme pecky“ – jazyk mezi rty a pohybem dovnitř lehce „plivnout“
- „malá-velká třešinka“ – špulit rty, zoubky od sebe, zavírat a otevírat ústa

AC – třešně padají na zem: TŘÍSK TŘÍSK, DŘUM DŘUM, chroupeme třešně – CHRŮP CHRŮP, staré větve ořežeme – ŘÍZY, ŘÍZY, ŘÍZ

Slova: tři, třída, třiská, třešně, dřep, dřevo, dřímá, přání, přátelé, přeci, přeje, příhoda, mříže, hřbet, hřeben, hřebík, hříby, křeček, křičí, křída, kroupe, břicho, břinká, bříza, břez, bobřík, žebřík, nábreží, odře, moudře, dobře, modřina, hadřík, Petřík, větřík, svetřík, natřít, vepřík, kopřiva, popřeje, obřad, jestřáb, střílí, střecha, středa, střídá, stříhá, střeží, střela, bystře, mistře, ostře.

Věty: Petřík má svetřík. Bedřich chová křečka. Přítel našel hříby a křemenáče. Na dvoře běhalo kuře. Vajíčko má skořápku. Kopřiva nepříjemně pálí. Potřebuji hřeben a hřebíky. V březnu nařežu březové proutky. Od třešni mě bolí břicho.

RC – Třesu, třesu třešničku,

třešně dám do košíčku.

Tři dám třeba Lídě,

třicet nesu třídě.

Oldřich řezal břízku,

zadřel si i třísku.

Třísku vyndal před chvílí,

neřve, ani nekvílí.

Táta dře se u dříví,

div si páteř nezkriví.

Nařiká si na dřinu,

má od dříví modřinu.

SC – „Je to stejné?“ – hledání rozdílů na obrázcích

- „Kouzelné kostičky“ – podle zvuku hledáme dvojice stejných kostek Hra „Co bych dělal, kdyby...“ snažíme se řešit dané situace.

Hra „Polévka se vaří, maso na talíři, přijde na to, všechno sní to - jméno dítěte!“ Jmenované dítě doběhne k talíři, vezme lžici, řekne nějaké jídlo a přitom ťukne do talíře.

Grafomotorika – „malujeme třešničky“ – spojujeme třešně (kroužky) stopkami

- ke stopkám domalujeme třešně

„zuby u pily“ – velká pila, malá pila